

Sreda, 04. juli 2007.
Svedok Nebojša Avramović
Svedok Branimir Aleksandrić
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.09 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilaštvo protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Da li je Odbrana spremna da nastavi sa unakrsnim ispitivanjem. Pretresno veće je dobilo dva nova dokumenta, 31A i B, da se stave u braon ili žuti registrator.

ADVOKAT EMMERSON: U braon. I ako mogu još da kažem, da ću u toku unakrsnog ispitivanja ovog svedoka, verovatno koristiti forenzički izveštaj na francuskom jeziku. Imamo taj primerak na francuskom, ali engleski prevod još uvek nemamo pri ruci. Međutim, sadržaj tih delova koje ja želim da koristim su dovoljno jasni.

SUDIJA ORIE: U redu, trebalo bi da i Pretresno veće bude u stanju da se orijentiše na francuskom jeziku, tako da ne bi trebalo da bude problema.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, izvolite.

TUŽILAC DUTERTRE: Da, samo nekoliko uvodnih napomena. Ja sam preduzeo šta je potrebno kako bismo dobili prevode nedostajućih legendi u dokumentu po Pravilu 64, a što se tiče 65, postavlja se pitanje fotografija koje ne postoje, na šta ste vi ukazali. Taj dokument ne postoji, naime, nemamo ga pri ruci, a to je zato što Tužilaštvo prosto nema to na raspolaganju. Taj dokument ne postoji u dokumentaciji dokaznih predmeta. Kao treće, kada je reč o forenzičkom izveštaju, o kome je gospodin Emmerson upravo govorio, još uvek nije gotov prevod, mada je u toku. I, na kraju, što se tiče sledećeg svedoka, profesora Dunjića, koji će doći sutra, dodaci će biti uneseni u elektronsku sudnicu, tako da ćemo biti spremni za ispitivanje.

SUDIJA ORIE: Hvala za te informacije, gospodine Dutertre. Još nešto. Trebalo je da danas svedoči još jedan svedok. Prema najnovijim informacijama, svedok je konačno dobio poruku da se očekuje da se on pojavi ovde, danas. Međutim, on ne može danas da dođe. To je najnovija informaciju koju smo dobili. Prema tome, kada je reč o rasporedu, ne treba više da računamo sa njegovim pojavljivanjem. Gospodine Avramoviću, da sada vas podsetim da imate obavezu, po svečanoj izjavi koju ste dali na početku svog iskaza. Gospodine Emmerson će sada nastaviti da vas unakrsno ispituje. Gospodine Emmerson, izvolite.

svedok: Nebojša Avramović

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON – NASTAVAK

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ja bih hteo gospodine Avramoviću, da danas počnemo pitanjima o datumima i dokumentima, za koja ste vi bili odgovorni, u vezi sa onom, kako ste vi tvrdili, prvom posetom kanalu. Najpre vas molim da pogledate pasus 44, vaše objedinjene izjave. To je pod brojem 15, u žutom registratoru. U pasusu 44, kako je tu zapisano, a ovo je izjava koju ste vi nedavno potpisali, u junu ove godine, vi kažete: „Mislim da smo na jezero Radonjić/Radoniq stigli negde oko podneva. Mislim da je to bilo 9. septembra 1998. godine. Prilično sam siguran da je to bilo 9. septembra 1998. godine.“ Zbog čega ste bili sigurni da ste tamo stigli 9. septembra?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, na osnovu video snimka koji mi je tada pokazan.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, to je isključivo na osnovu datuma koji je na video snimku? To je razlog zbog čega ste vi tu rekli da je to bilo 9. septembra.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da pogledamo, onda, sada pasus 50, gde vi pominjete prilog 14 vašoj izjavi svedoka. To je jedan album sa fotografijama, a taj album možete da vidite i pod brojem 26 u braon registratoru. Vi u svojoj izjavi kažete, da su album sa fotografijama pripremile vaše kolege i vi. Je li to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako pogledamo prve stranice, to je na srpskom jeziku, a za Pretresno veće, to će biti u dokumentu 26B. Dakle, tu vidimo da dokumenti nose datum 8. septembar. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Zbog čega ovi dokumenti nose taj datum?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Zato što smo se vezali na knjigu uviđaja, koje smo mi vodili. Što sam kasnije proverio i video sam da je greška u datumu. I objasnio sam kasnije, u mojoj izjavi, tu grešku. I sva dokumenta koja smo mi uradili vezani su za taj datum. Zbog toga je, ponavlja se ta greška, da je prvi datum bio 8.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Vi ste se, znači, obazirali na taj zapisnik o uviđaju na licu mesta, da biste se podsetili na datum koji bi trebalo da zabeležite kao datume kada je ta dokumentacija napravljena. Je li to ono što kažete?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nije zapisnik, nego to je knjiga uviđaja, znači, evidencija događaja gde smo mi izlazili na lice mesta.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A ovaj album sa fotografijama je, u stvari, pripremljen mnogo dana posle 8. septembra, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa nekih, možda, mesec dana posle toga. Nisam siguran, ali nekoliko dana, do mesec možda, najviše.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Razumem. Dakle, ovaj album sa fotografijama ste pripremili mesec do dva meseca kasnije, a onda ste na taj dokument stavili datum 8. septembar. Dakle, antidatirali ste to, kako biste ga usaglasili sa tom knjigom uviđaja. Je li to ono što kažete?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U pasusu 51. svoje izjave, vi pominjete ovaj album sa fotografijama i na osnovu toga kažete: „Mogla bi biti greška na videu. Ja nisam siguran, da li smo mesto zločina obišli 9. ili 8. Je li to vaš stav?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, s obzirom da vreme na videu nije u redu. Zbog toga sam došao do tog zaključka.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. Ostavljajući sada po strani vreme koje se pojavljuje na tom video snimku, ono što vi nama kažete u pasusu 51, to je, da na osnovu datuma koji se pojavljuje na tom albumu sa fotografijama i na osnovu datuma koji se pojavljuje na jednom drugom dokumentu, koji je bio pripremljen u vezi sa nalazima onih čaura od metaka, vi ste došli do zaključka da bi taj datum posete bio, u stvari, 8. možda, a ne 9. Je li tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, u tom momentu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A onda nam kažete da je ovaj datum, 8, koji je tu, da je to datum koji je tu stavljen na osnovu greške u knjizi uviđaja. Je li to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, zbog jedne pogrešne zabeleške u knjizi uviđaja, datum 8. se pojavljuje na dokumentaciji, a onda vi taj datum uzimate kao osnov za tvrdnju da ste možda pogrešili u vezi sa datumom vaše posete. Je li to to što kažete?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Tu smo grešku tek mnogo kasnije primetili, tek skoro.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: To razumem. A to je, u stvari, zbog toga, ja tvrdim, što su ti dokumenti formirani zato da bi se stekao utisak da je mesto događaja na kanalu, zapravo, bilo otkriven 8, a u stvari, to nije bilo tada. To nije činjenica. Je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da pogledamo sada pasus 52. vaše izjave. Tu stoji ovako: „Posle uvida u knjigu uviđaja SUP-a Đakovica/Gjakovë, u Jagodini, 31. maja 2007. godine, primetio sam nelogičnost u datumu vršenja uviđaja kod Radonjićkog /Radoniq jezera. Dva prethodna uviđaja, koja se nalaze u knjizi, zavedena su pod datumom 9. septembar 1998. godine, a posle njih zaveden je uviđaj o Radonjićkom/Radoniq jezeru pod datum 8. septembar 1998. godine, što je verovatno greška, i razlog, zašto smo se kasnije u našim kriminalističko-tehničkim dokumentima vezali za ovaj datum. “ Vidite li to u pasusu 52?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da vidim sada, da li sam ja ovo dobro shvatio. 31. maja ove godine, dakle, nešto pre mesec dana, vi ste pregledali dokumenta u SUP-u Đakovica/Gjakovë, u Jagodini. Je li to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I vi znate da su Odbrana i Tužilaštvo zatražili da se taj dokument pošalje ovom Sudu?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam upoznat sa tim, konkretno za taj dokument, da je tražen.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Da, samo da nešto kažem. Taj dokument nije tražen od ovog svedoka, već od srpskih vlasti. Dakle, poslat je zahtev. Međutim, do danas nismo dobili odgovor, ali ne radi se o ovom svedoku, konkretno, nije od njega tražen taj dokument.

SUDIJA ORIE: Ne. Međutim, pošto gospodin Emmerson postavlja pitanja o tome, moguće je da on zna nešto o tome. Međutim, njegov odgovor je da on to nije znao. Da li sada znate?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: Sada sam čuo za taj podatak.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da samo pojasnimo sada ovo, da shvatimo šta ste vi tačno rekli. Vi ste rekli da je bilo tri zabeleške na koje ste se vi, u stvari, oslanjali, i to u redosledu kako se on pojavljivao u knjizi uviđaja. Dakle, tamo je bilo dva koji su nosili datum 9, a onda ste vi, nakon toga, videli jedan koji je nosio datum 8. Je li to vaš stav?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, a sledeći posle njega, je bio pod 10. zaveden, pod 10. septembrom 1998. godine.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Dakle, da bi sve bilo jasno. Bilo je zavedeno 9, još jedan je bio zaveden 9. Zatim, ono što je uvedeno za jezero Radonjić/Radoniq je 8. i onda, još nešto što je zavedeno 10. Je li to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, i po tome se vidi, da je to, najverovatnije, greška.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, a razlog što vi sada kažete, da mora da je greška i da je nelogično, je zato što, da su ti dokumenti zavedeni ispravnim redosledom, očekivalo bi se da se, ono što je zavedeno za 8. da se to nalazi pre onih dokumenata koji su zavedeni 9, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, pošto ta knjiga ide hronološki, datumski.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Upravo tako. A oni se unose onog momenta kada se otvara istraga, je li to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Prema tome, oni se unose istovremeno sa otpočinjanjem istrage?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nakon dolaska sa lica mesta.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Nelogičnost koju ste vi uočili u toj knjizi, vas je navela na zaključak da je datum 8. zapravo pogrešno unesen. Je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I da je tačan datum trebalo da bude 9, ukoliko je ovo autentičan zapisnik, odnosno knjiga?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Knjiga je autentična i treba da bude 9.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: To bi onda značilo, na osnovu tog zaključka, da je vaš iskaz, da je vaša poseta kanalu morala biti 9, a da su sve zabeleške koje ste napravili, a za koje vi kažete da su počele 8. netačne, zbog ove greške koja je napravljena u knjizi uviđaja. Je li tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, izvolite.

TUŽILAC DUTERTRE: Hteo bih da stavim prigovor na ovo pitanje, jer je ono čisto spekulativne prirode za svedoka, jer se u paragrafu 52. kaže da se verovatno radi o grešci. On ne kaže da je to izvesno, i mislim da se sada od njega traži da nagađa o raznim datumima i, mislim, da ne bi trebalo da odgovori na takva pitanja. Hvala.

SUDIJA ORIE: Da, međutim, u međuvremenu on je već odgovorio na pitanje, gospodine Dutertre. Gospodine Emmerson, naravno, vi ste vodili svedoka ka određenom objašnjenju greške.

ADVOKAT EMMERSON: Pa, on je tako objasnio.

SUDIJA ORIE: Da, ali vi ste ga vodili u tom smeru, u određenoj meri to je njegovo vlastito objašnjenje, u onom smislu koliko je logično. Ukoliko se 8. pojavljuje dva puta posle 9. moguće da je 8. pogrešno, a da je 9. uneseno dva puta pogrešno, vi kažete da je to trebalo da bude 8. Prema tome, ima više mogućih objašnjenja, a radi se o tome da ceo ovaj način ispitivanja, Vi naravno govorite o autentičnim zapisnicima. Međutim, ponekad ljudi zaborave da unesu nešto u knjigu i to ne čine hronološkim putem. Pretpostavljam da ste vi svesni da postoji i takva mogućnost ...

ADVOKAT EMMERSON: Naravno.

SUDIJA ORIE: ...i da mi o svemu tome razmišljamo. Izvolite, možete nastaviti.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. Gospodine Avramoviću, da vidimo onda šta je vaš konačni stav u vezi sa ovim pitanjem. Da li vi kažete da je put do kanala, u kojem ste i vi učestvovali, bio 8, 9. ili ne znate tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je 9.

SUDIJA HOEPFEL: Možete li da nam kažete zašto to smatrate?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: Na osnovu ostalih dokumenata koje sam kasnije video.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Koji su to, tačno, dokumenti koje ste vi kasnije videli koji vas navode na to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, to su razni dokumenti, zahtevi, zahtev sudije o angažovanju ekipe forenzičara, ne mogu sada da se setim koji su sve ti dokumenti, ali se uklapaju hronološki, sa 9. septembrom.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Dobro. Vi ste, znači, pregledali više dokumenata, koji nose datum 9. septembar, kao datum prve posete. Da li sam vas dobro shvatio?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne 9, i druge datume. Ali, znam na osnovu, kad je bio prvi dan, drugi dan, ko je izlazio na lice mesta. Na osnovu toga, zaključio sam da je prvi dan 9. septembar.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu, hvala. A sada želim da vam postavim još par pitanja o putu kojim se išlo do kanala. Prvo, možete li, molim vas, da potvrdite, da je put kojim ste pošli prvog dana, kad god da je to bilo, išao kroz *Donji Biteš* i Šaptelj/Shaptej?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A kako ste išli iz Šaptelja/Shaptej do?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Do *Ekonomije* smo stigli vozilima, onda smo od *Ekonomije* pešaka otišli do kanala.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, niste se provezli vozilima kroz Glođane/Gllogjan?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Išli ste, znači, makadamskim putevima do tamo?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je bilo nekih fizičkih poteškoća da vi, i druge srpske snage, od *Donjeg Biteša* dođete do kanala?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Osim lošeg puta, nije bilo drugih prepreka.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, sasvim je moguće da su srpski zvaničnici do kanala došli iz smera *Donjeg Biteša*. Da li je to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I da li je tačno, da ste videli snage Vojske Jugoslavije, pozicionirane u *Donjem Bitešu*?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, ja mislim da sam video, kod *Donjeg Biteša* negde.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, da li je tamo bilo i snaga MUP-a?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Sa vojskom?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao reći, da li su bili zajedno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Recite nam, na osnovu onog što ste videli, da li su bili na zasebnim položajima ili istim položajima?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao, ne mogu da se setim sada, da li su bili zajedno ili...

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, tamo oko *Donjeg Biteša*, snage Vojske Jugoslavije i MUP-a bile su stacionirane već više meseci u to vreme, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, nisam siguran da li su već nekoliko meseci bili tu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro, da stvari budu sasvim jasno. Da li je tačno da ste se, kad ste išli tim putem, vozili u automobilima, sve do *Ekonomije*?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A od *Ekonomije*, pešice ste otišli do kanala?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, kuda su nas proveli Bekim Kalimashi i Zenelj Aljija. Znači, oni su vodili, ispred nas su išli.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste u bilo kojem trenutku, pre nego što ste došli do *Ekonomije*, vi i vaše kolege izašli iz vozila?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, jer nije bilo bezbedno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste, u bilo kojem trenutku, na putu prema kanalu, bili izloženi neprijateljskoj vatri?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li se ikada dogodilo da je na vašu grupu pucano iz minobacača, na putu prema kanalu?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li se ikada dogodilo da je došlo do razmene vatre između pripadnika MUP-a koji su vas pratili i OVK ili drugih koji su pucali na vas?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nismo naišli na otpor, znači.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I, da stvari budu sasvim jasne. Ovde, u ovom predmetu, dva svedoka, od kojih jedan tvrdi da je bio tamo, a drugi koji kaže šta su mu rekli, rekli su da je, na putu prema kanalu, grupa s kojom ste vi putovali, bila napadnuta. Rekli su da je došlo do razmene vatre i da se čekalo dva sata dok nisu došla pojačanja. Ništa od toga nije tačno, gospodine Avramoviću, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam za taj podatak.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je kod samog kanala bilo neke pucnjave, dok ste bili tamo prvog dana?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Čuli su se pucnji.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dok ste bili tamo, kod kanala?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Odakle su dolazili ti pucnji?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, iz raznih pravaca. Ne mogu da se setim iz kojeg pravca konkretno. Znači, čula se svuda pucnjava. Znači, unaokolo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sada nekoliko pitanja o paragrafu 45. Dakle, pogledajte 45, a isto i 57. U paragrafu 57. vi kažete da, kad ste tamo stigli, da je bilo nekoliko leševa koji su plutali u kanalu i izgledalo je da su ubijeni relativno nedavno. Možete li da nam, prvo kažete, otprilike koliko je tih leševa bilo, koje ste vi videli kako plutaju u kanalu?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam siguran, ja mislim da je bilo dva.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A u paragrafu 45 kažete da su drugog dana ti leševi odneseni.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Preko noći.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, vi ste sigurni da, kad ste došli drugog dana, bez obzira kad je tačno taj drugi dan bio, da su tada ta tela bila odnesena?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, voda ih je odnela, zbog velike kiše.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste ikada videli da su ta dva leša izvađena iz kanala, u vreme dok ste vi bili tamo?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da tvrdim sa sigurnošću. Ali, trebalo je da budu među telima koja su pronađena naknadno, u kanjonu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, trebalo bi da je tako. Međutim, ja iznosim tvrdnju da nisu. Pa ja vas sada pitam, da li ste ikada vi videli da se tela vade?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da tvrdim to.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Jeste ili ih ikada, igde, ponovo videli posle tog prvog dana?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ne mogu da se setim.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, vi ste rekli, „jeste li ikada videli da se tela vade“ i nije jasno da li ste mislili na betonski ili zemljani deo kanala ili, možda, na neko drugo mesto? To je došlo do konfuzije.

ADVOKAT EMMERSON : Da, a moram malo da preformulišem pitanje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Jeste li ikada videli da su ta dva leša izvađena iz vode, bilo u betonskom, bilo u zemljanom delu kanala u kanjonu?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Znači, najverovatnije da su izvađeni iz kanjona. Znači, pošto ih je voda odnela u dublji deo, u prirodni kanjon.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, ja sam shvatio, da je to verzija koju vi iznosite ovde pred Pretresnim većem. Međutim, moje pitanje je, jeste li vi ikada lično videli da se ta tela uklanjaju, bilo iz betonskog dela, bilo iz kanjona?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Iz betonskog dela ne, a iz kanjona moguće da su pronađena i najverovatnije da su pronađena.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste vi videli kako se ona vade iz kanjona, da ili ne?

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Upućujem prigovor na ovo pitanje. Svedok je rekao da ne zna i isto pitanje ponovljeno je nekoliko puta. Ne znam šta bi još svedok tu mogao da doda.

SUDIJA ORIE: Ja mislim da svedok može. Možda biste vi, gospodine Emmerson, trebalo da preformulišete pitanje. Jer, logična sekvenca pitanja bila bi, budući da je svedok rekao da nije video te leševe, logična sekvenca bila bi, jeste li videli leševe kako se vade iz kanjona, jeste li u bilo kojem trenutku proverili da li su ti leševi isti oni leševi koje ste ranije videli u betonskom delu kanala. I, konačno, ukoliko na to dobijete potvrdni odgovor, kako ste to proverili. Mislim da je to logičniji redosled. Izvolite nastaviti.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Čuli ste, dakle, pitanja sudije Oriea, pa ću vam sada ja to još ponoviti. Prvo, da li ste videli da neki leševi uklanjaju iz kanjona?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste, među tim leševima videli neki od leševa za koji smatrate da je jedan od ona dva leša koji su ranije plutali u betonskom delu kanala? Jeste li videli da se taj leš uklanja iz kanjona? Milim, da li ste to lično videli?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da setim toga tačno. Ne mogu da tvrdim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. I konačno, da li ste ih vi, ikad lično videli u kanjonu?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, bilo je dosta leševa, tako da ne mogu sa sigurnošću da tvrdim da li su to ti leševi iz betonskog dela kanala koje je voda odnela. Morao bih da budem 100% siguran da bih mogao to da tvrdim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Onda je situacija sledeća. Vi ne znate kako je došlo do toga da tih leševa više nije bilo u betonskom delu kanala drugog dana?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, znam. Velika je kiša pala i voda u kanalu je nadošla u toku noći. Znači, celo popodne je padala kiša i celu noć skoro, tako da je priliv vode bio veliki i on je odneo ta tela iz betonskog dela.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. To je, znači, vaša pretpostavka, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: To je pretpostavka i to je činjenica.

SUDIJA ORIE: Dobro, stvari su jasne. Izvolite nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu, idemo dalje. Juče vam je gospodin Dutertre pokazao jedan video snimak na kome se, u kanalu, vidi jedno vozilo i to okrenuto

uspravno, na točkovima, sa otvorenim prtljažnikom i kamera je snimala taj otvoreni prtljažnik. Sećate se toga?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I vi ste, za nas, identifikovali taj snimak i rekli da je to snimljeno 15. septembra i to je datum koji se pojavljuje na samom snimku.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Juče ste nam rekli da je 15. septembra to vozilo okrenuto sa krova na točkove. Da li je to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Tada smo pokušali da izvučemo to vozilo iz kanjona, uz pomoć kamiona sa šlep službe. Zbog toga je vozilo i pomereno, nije na mestu gde je pronađeno. Znači, nije u sredini onog jezerceta, nego je bliže obali i okrenuto je na točkove.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, to razumem. I znači, to okretanje se odigralo 15.?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Najverovatnije 15.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Imamo snimak od 12. i 13. i na tim snimcima to se vozilo vidi na krovu. To izgleda da se poklapa sa onim što se vi sećate, da je to vozilo okrenuto 15., ako ne 15. onda 14.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ali, vi možete da nam kažete sledeće: 14. se ništa nije radilo na kanalu, zbog protoka vode?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Moguće.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. Dakle, imajući u vidu taj snimak od juče, pogledajmo sada paragraf 64. vaše izjave, gde vi kažete da je moguće da ste, tokom vašeg prvog obilaska, videli taj automobil u kanjonu, ali niste na to obraćali pažnju. I onda, u poslednjoj rečenici, vi kažete: „Kasnije se saznalo...“. Kažete: „Nešto kasnije u prtljažniku kola nađeno je telo jedne žene. Kasnije se saznalo da su to bila kola porodice Frrokaj, a da je žena bila Ilira Frrokaj. “ Zaustavimo se ovde. Recite nam, kako znate da je u prtljažniku pronađeno neko mrtvo telo, jeste li to sami videli?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Virila je noga, ja mislim, iz gepeka. Iz gepeka je virila noga i kasnije je izvađeno telo iz tog istog gepeka. Bio sam prisutan tu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro, da stvari budu jasnije. Jeste li videli leš u prtljažniku, kad je taj prtljažnik otvoren?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pretpostavljam da se to dogodilo nakon što je auto okrenut na točkove?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Znači, dok je auto bio na krovu. Otvorili smo prtljažnik i iz prtljažnika je ispalo telo, pošto je bilo naopako vozilo, na krovu. Što imate i na snimku, vidi se telo pored automobila. I u dokumentaciji, takođe.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ja mislim da se vi to dobro ne sećate, jer se to telo u prtljažniku ne vidi ni na jednoj fotografiji i na jednom video-snimku.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne vidi se u prtljažniku, ali se vidi pored automobila, kad je ispalo iza automobila. Vidi se, znači, na zemlji, pored.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je Petar Ilinčić bio tamo kad je telo ispalo iz prtljažnika?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Najverovatnije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Sa svojom kamerom?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sada idemo dalje. Nekoliko pitanja o Dašinovcu/ Dashinovc. Ako pogledamo paragrafe 77. i 78. vaše izjave svedoka, vidimo da vi tamo kažete, da vi smatrate da ste otišli do Dašinovca/ Dashinovc 11. septembra i da ste pregledali snimke za taj period, na kojima, takođe, stoji 11. septembar. Da li je to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako sada pogledamo tabulator 27. u braon registratoru, a to je dodatak 20. uz vašu izjavu svedoka, vidimo da je to jedna skica područja oko Dašinovca/ Dashinovc, gde je to otkriveno. Da li je to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Jeste li vi to nacrtali?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Recite nam zašto tu piše 10. septembar?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Objasnio sam, zato što je vezano za knjigu uviđaja i to je ta greška koja se ponovila nekoliko puta. Ako je 9. bio prvi dan, ovde bi, znači, trebalo 11. da stoji. To je ta greška, znači, koji se provlači od početka, s tim datumom.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pa, to upravo pokušavamo da shvatim. Vi kažete, da je razlog zbog kojeg ovde piše 10. to što je beleška u knjizi uviđaja, gde piše da je prva poseta bila 8. sigurno greška. Je li to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da je beleška u knjizi bila tačna, da je u knjizi pisalo 9. onda biste vi na ovu skicu stavili datum 11. i to bi se poklopalo sa video snimkom?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, to je još jedan razlog zbog kojeg vi verujete, da ta prva poseta nije mogla da se odigra 8. Da li to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U dodatku vaše konsolidovane izjave svedoka, prvom dodatku, vi govorite o više posmrtnih ostataka, koji su stavljani u isti mrtvački sanduk u hotelu *Paštrik*. I vi tamo pominjete fotografiju tog sanduka i činjenicu da su tamo bili

posmrtni ostaci sa oznakama D2, D3, R27, R33 i R35 i svi su oni pokopani u istom sanduku. Da li se toga sećate?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, koliko se ja sećam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, tih je pet vreća stavljeno zajedno. Recite nam, stvari koje imaju oznaku D su donesene iz Dašinovca/ Dashinovc. Je li to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vam je iko ikada objasnio zašto su posmrtni ostaci iz Dašinovca/ Dashinovc prvo odvezeni do kanala, a ne direktno u hotel *Paštrik*?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, zato što je to bila baza za vršenje uviđaja. Znači, to nam je bio kao štab, gde je bila cela ekipa. Da se ne bi vraćali nazad do glavne baze u Đakovici/Gjakovë, tu smo formirali kao bazu dok je uviđaj trajao, nekoliko dana.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ti ostaci iz Dašinovca/ Dashinovc odvezeni su do kanala pri kraju dana, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nakon završenog uviđaja.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Tog konkretnog dana?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, da, istog dana.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Tada je već postojala mrtvačnica u hotelu *Paštrik*, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam siguran, ali moguće da još nije bila obezbeđena, znači.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. O tome ćemo imati i druge dokaze. Jeste li, vi lično, transportovali te kosti do kanala?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Uviđajna ekipa, znači svi oni koji su bili prisutni, bili smo u nekoliko vozila.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A većina posmrtnih ostataka iz kanala uklonjeni su 11. i odvezeni u hotel *Paštrik*. Da li vam je to poznato?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam siguran. Ja mislim da nije većina. Znači, nekoliko dana se radilo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dok ste vratili te večeri do kanala, ostatke su već vozili za hotel *Paštrik*, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Moguće, ne mogu da se setim.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Ne vidim gde je to svedok rekao da se on vraćao do kanala uveče. On to nije rekao u svojoj izjavi svedoka, posle operacije u Dašinovcu/ Dashinovc. Mislim da to nije dovoljno precizno. Da li bi se pitanje moglo preformulisati da bude konkretnije.

ADVOKAT EMMERSON: To proizlazi iz iskaza gospodina Tomaša.

TUŽILAC DUTERTRE: Da, ali ovaj svedok je dao jednu verziju, svoju, u svojoj konsolidovanoj izjavi i možda bi trebalo da se služite onim što on sam kaže. A kasnije se može ispitivati o tome šta kažu drugi svedoci.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, ako se gospodin Emmerson služi ranijim izjavama svedoka, on to treba da kaže i to veoma precizno. No, ako gospodin Emmerson, svedoku jednostavno postavi sugestivno pitanje, u kojem sugerise da se nešto dogodilo, onda on ima pravo da to učini, osim ukoliko se ne radi o čistoj spekulaciji i ukoliko ne postoji nikakva razumna osnova za tako nešto. No, ukoliko se gospodin Emmerson služi onim što je neki raniji svedok rekao ranije, čisto činjenično gledano, on ima pravo da to postavi. Naravno, sledeći korak mogao bi biti, da, ukoliko postoje neka nepoklapanja, da se to nepoklapanje iznese svedoku. Ali, mislim da je pitanje takvo, da to nije potrebno. Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Samo da bi bilo jasno. Da li su vreće sa kostima bile otvorene, kada ste se vi vratili na kanal?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se setim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vam može pasti napamet bilo kakav razlog zbog kojeg vam je rečeno da su vreće možda otvarane tokom noći?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da se vratimo na dodatak vaše konsolidovane izjave svedoka. Možete li nam pomoći kod sledećeg. Kako je došlo do toga da su dva uzorka kostiju sa lokaliteta Dašinovac/ Dashinovc bila odvojena od ostataka kostiju iz Dašinovca/ Dashinovc i stavljena u kovčeg, zajedno sa dva kompleta ostataka sa Radonjičkog /Radoniq jezera?

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Ja ulažem prigovor, gospodine predsedavajući. *Post mortem* operacije i njihovi rezultati su proizašli iz izbora lekara i obdukcija koje su oni radili i ja mislim da svedok ne može da odgovori na pitanja u vezi sa ostacima iz Dašinovca/ Dashinovc i zašto bi ostaci iz Dašinovca/ Dashinovc bili u ovom kovčegu, sa ostalim ostacima.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, ako svedok ne zna, on će nam reći šta zna, šta ne zna. To svakako nije nešto što on pod tim okolnostima nije mogao da zna. Gospodin Emmerson ima pravo da postavi to pitanje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Svedok je to naveo u dodatku u svojoj izjavi. Samo da bilo jasno, gospodine Avramoviću, vi ste rekli u vašoj izjavi svedoka da je bilo 5 različitih kompleta ostataka kostiju u istom kovčegu. Vi se verovatno sećate da su porodice Slobodana Radoševića i Milana Radunovića, odneli ostatke te dve osobe u posebnim kovčezima. Da li se sećate toga?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I možda to znate, možda i ne znate, ali analizom DNK je utvrđeno da su kosti koje su bile zajedno u ovom jednom kovčegu, bile kosti dve osobe. Da li to znate?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, vi ste videli da su ostaci stavljeni u isti kovčeg. Ja samo želim da shvatim da li je bilo ikakvih objašnjenja, bilo kod kanala ili bilo u hotelu *Paštrik* u vezi s tim da je deo ostataka te dve osobe stavljen u kovčeg, zajedno sa ostacima ostalih osoba koje su nađene kod kanala?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je objašnjenje, ali to pitanje postaviceće forenzičarima, kada budu došli, zašto su to uradili.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mora da se desilo, zar ne, da su u jednom trenutku kosti iz Dašinovca/ Dashinovc bile razdvojene?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao reći.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatam. Molim vas da pogledate paragraf 181. vaše izjave svedoka, u kojem vi pominjete niz daljih ostataka koji su otkriveni na različitim lokacijama blizu *Ekonomije* i vi kažete da je to bilo jednu nedelju kasnije. Da li to vidite?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako bih vam ja rekao, da je datum tog otkrića obeležen u zvaničnoj dokumentaciji, kao 23. septembar, a mi tu dokumentaciju imamo u žutoj fascikli, ako želite to da vidite, da li ste vi u poziciji da potvrdite da je to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, jedna nedelje od završetka ekshumacije. Znači, od 16. Na to sam mislio kada sam davao izjavu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu, onda bi nas to dovelo tačno do 23. Je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Zastanimo ovde i molim vas, pogledajte tabulator 8. u braon fascikli. Tu je zabeleška sa razgovora između Tužilaštva i čoveka po imenu Blerim Tahiraj. Blerim Tahiraj je sin osoba pod imenom Tush i Ramiz Tahiraj, koje su obeležene brojevima RE2 i RE3 u operaciji otkrivanja leševa, koje ste naznačili u paragrafu 181. Ako pogledate sada, paragraf 8. u ovoj zabeleški, vidite da sin tog para RE2 i RE3 kaže da su njegovi roditelji poslednji put viđeni živi kada su otišli iz Skivjana/Skivjan, 06. septembra. Da li to vidite, paragraf 8?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nemam prevod ovde.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Koliko sam shvatio vi čitate engleski. Da li sam to pogrešno shvatio, jel' vi ne možete da čitate na engleskom?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Slabije se snalazim sa čitanjem.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu, onda dozvolite da vam pročitam taj paragraf. To je paragraf 8. „Dana 6. septembra, oboje mojih roditelja Ramiz Tahiraj i Tush Tahiraj. “

SUDIJA ORIE: Vi čitate, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: „Otišli su iz Skivjana/Skivjan oko 11 ujutro, u crvenoj *Ladi*, u pravci sela Požar/Pozhar. “ Da li to vidite.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Neću čitati ostatak tog paragrafa, osim rečenice, koja glasi: „Išli su putem od Skivjana/Skivjan kroz Novo Selo/Novosellë. “ Da li to vidite?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A zatim u paragrafu 10. kaže se: „Nakon jedne ili dve nedelje od njihovog nestanka, jedan Srbin, Moma Derlović ili Drelović, koji je bio suspendovani policajac, rekao je mom bratu Valdetu, preko telefona, da je proverio zatvore u Peći/Pejë i Đakovici/Gjakovë i da su moji roditelji u zatvoru, ali da njihova imena nisu javno objavljena. “ Da li to vidite?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li znate policajca, ili, da li ste u to vreme poznavali policajca pod imenom Momo Derlović i Drelović?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da se radi o Momu Drljeviću, policajcu, suspendovanom.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, postojao je suspendovani policajac pod tim imenom?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Drljević Momo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A gde je on bio stacioniran pre nego što je suspendovan?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: U Đakovici/Gjakovë.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U istoj zgradi u kojoj ste vi radili?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A zašto je suspendovan?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ali zbog neke pronevere, ja mislim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako sada pogledate paragraf 12, tu svedok dalje kaže Tužilaštvu: „Čuli smo te glasine, da su Srbi zarobili ljude u Novom Selu/Novosellë, 6. septembra 1998. godine. “ I onda, on kaže, da su na putu za Požar/Pozhar 7. septembra, neki ljudi, uglavnom stariji, rekli da su policajci i paravojska zarobljavali ljude 6. septembra. Da li ste znali da je 6. septembra bila u toku operacija u Novom Selu/Novosellë?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Nisam znao.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Avramoviću, prošle sedmice, Tužilaštvo je dostavilo Odbrani detaljan izveštaj međunarodnog tima forenzičkih analitičara iz Francuske, koji su pregledali dokumentaciju i fotografije u vezi sa ovim ostacima.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Časni Sude, ulažem prigovor na korišćenje ovog izveštaja. U stvari, svedok nije napravio taj izveštaj, ovo je izveštaj veštaka i ja ne vidim kako gospodin Avramović može dati bilo kakvu izjavu u vezi sa forenzičkim izveštajem veštaka.

SUDIJA ORIE: Mi još ne znamo koje će pitanje postaviti gospodin Emmerson. Gospodine Avramoviću, gospodin Emmerson će sada završiti pitanje koje je počeo da vam postavlja, ali pre nego što odgovorite na to pitanje, molim vas, zastanite za trenutak.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Avramoviću, analize ostataka te dve osobe, koje je obavio nezavisni tim veštaka forenzičara, zaključio je da su, u vreme kada su otkrivena ta tela, 23. maja[sic], ti ljudi bili mrtvi najviše 15, a najmanje 8 dana, što bi, onda, njihovu smrt smestilo u period između 8. i 15. septembra. Moje pitanje je sledeće. Vi ste bili prisutni u okolini kanala izvestan broj dana, između 8. i 15. septembra, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinite.

SUDIJA ORIE: 23. maj me zbunio.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se, 23. septembar.

SUDIJA ORIE: Onda vas molim da ponovite pitanje, da ne bi bilo zabune.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da bi bilo jasno. Nezavisna analiza tih ostataka je zaključila da su, u vreme kada su oni otkriveni 23. septembra, bili već mrtvi najviše 15, a najmanje 8 dana, što bi njihovu smrt smestilo u period između 8. i 15. septembra. Želim da bude jasno, to su upravo dani kada je srpski tim delovao kod kanala i u okolini kanala. Je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim vas da sada pogledate tabulator 9. Ovo je izjava svedoka Ahmeta Maxhunija. On je otac osobe po imenu Refik Maxhuni, čije je telo RE4, nađeno u toj operaciji od 23. septembra na *Ekonomiji* i okolini *Ekonomije*. Pogledajte sada paragraf 6. njegove izjave. On kaže: „Moj mlađi sin Refik je mrtav. Uhapsila ga je srpska policija 1998. godine i posle toga ga nikada više nisam video živog. Kasnije, u ovoj izjavi ću objasniti okolnosti njegovog hapšenja. “ A, u paragrafu 14, on kaže: „Dana 4. septembra, oko 6 i 40 ujutro, Refik je otišao iz našeg stana. Nije hteo da mi kaže kuda ide. Samo me obavestio da bi trebalo da se brzo vrati. Uzeo je sav novac koji je imao, svih 4.000 nemačkih maraka. Ja sam ga savetovao da ostavi novac kod kuće, ali nije hteo to da uradi. Oko 10, 15 minuta kasnije, pogledao sam kroz prozor sobe u mom stanu. Primetio sam da je mog sina Refika zaustavila patrola srpske policije, na ulici *Majke Tereze*. Udaljenost od mesta gde je on bio zaustavljen i prozora na mom stanu je oko 70 metara. Taj prozor gleda u pravcu hotela *Paštrik*. Mogao sam lako sve da vidim. Moj stan se nalazi na petom spratu i ujutro se dobro vidi. Gledajući kroz prozor, video sam četvoricu srpskih policajaca obučenih u plave maskirne uniforme. “

SUDIJA ORIE: Čitate gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Nastavljam. „Dvojica od njih su imali automatske puške, a dvojica su imali lično naoružanje. “ Molim vas da sada pogledate paragrafe 21. i 22. Citiram: „Nisam video da li su mog sina pretresli, niti da li su mu ruke vile vezane. Primetio sam samo da su ga policajci opkolili i odveli u pravcu područja *Pishkote*, gde se nalazio kontrolni punkt srpske policije. U tom trenutku sam poslednju put video svog sina živog. Sećam se da sam imao loš osećaj da ga neću ponovo videti. “ Da li vidite te pasuse?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: . . . iz te udaljenosti? Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Nezavisna forenzička analiza je zaključila da su ostaci Refika Maxhunija, koji su otkriveni 23. septembra, ostaci čoveka koji je umro pre najviše 15, a najmanje 8 dana. Gospodine Avramoviću, ponovo, to je period u kojem ste vi i vaše kolege bili prisutni u području oko kanala. Je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim vas da sada pogledate tabulator 28. Ovo je izjava svedoka Tužilaštvu, po imenu Vahdete Kuqi, a to je supruga čoveka po imenu Safet Kuqi, čiji su ostaci obeleženi oznakom RE6, na osnovu analize DNK. Ako sada pogledate paragraf 3, poslednja tri reda, u kojem se kaže: „Iako je moj brat Sadedin Shehu bio pripadnik OVK u Glođanu/Gllogjan i moj muž podržavao ono je što moj brat radio, on nikada nije uradio ništa da se pridruži OVK. Naravno, u to vreme svi Albanci su podržavali OVK. Dana 6. septembra 1998. godine, moj muž je otišao iz naše porodične kuće na biciklu, da bi otišao do Ždrele/ Zhdrellë, sela oko 7 km od Đakovice/Gjakovë, u pravcu Radonjičkog /Radoniq jezera. “ Da li to vidite?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I ako pogledamo paragraf 6, možete videti da je svedokinja potvrdila da je to bilo poslednji put kada je videla svog muža živog. Da li to vidite? To je prva rečenica paragrafa 6.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sada vas molim da pogledate tabulator 29. Tu je izjava svedoka data 5. septembra, a potpisana verzija je pod 29B. Izjavu je dao Skender Gllojani, u prvom paragrafu, na prvoj stranici. On kaže da je poznavao Safeta Kuqija od detinjstva. Da li to vidite?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Na prvoj stranici, negde na pola prve stranice, on kaže: „Mogu reći da sam poznavao Safeta Kuqija od detinjstva. “ I, onda nešto dalje, kaže: „Poznato mi je da je Safet nestao jednog dana početkom septembra. Znam da je njegova supruga Valdete potrošila puno vremena i napora da pokuša da sazna šta mu se desilo. “ I ako pogledate stranicu 2, on opisuje situaciju kada ga je poslednji put video živog. I, onda, na stranici 2, 3. paragraf, on kaže: „Išli smo u pravcu Đakovice/Gjakovë kada sam video Safeta kako ide prema nama. Bio je sa svojim biciklom i sam. Kada sam se približio video sam policijski auto, koji je išao istim putem, u pravcu nas. To je bila *Zastava*. Kada sam došao do

mesta gde je Safet zaustavljen, dvojica policajaca su izašla, obojica su bili u uniformama. Zaustavili su Safeta i mogao sam da vidim da razgovaraju sa njim. Nastavio sam da idem prema njima i kada sam se približio, jedan od policajaca nas je video i uperio pušku u mene. Video sam da je to bila snajperska puška. Rekao mi je, kako sam se približavao, nešto u smislu, ne vraćaj se ovamo, nije dozvoljeno ići ovim područjem. Ja sam nastavio da idem sa drugima, ali sam video, dok sam odlazio odatle, drugi policajac, koji je bio sa Safetom, držao je njegovu vozačku dozvolu. Video sam ga kako ju je pocepao i bacio. Nisam imao prilike da pitam šta su radili sa Safetom. Video sam Sindelića kako je uperio pušku u Safeta i kako drži stražu, dok je Gojko počeo da ga tuče. Mogao sam da čujem kako ga policajci psuju i kako mu govore iste stvari kao, ...nešto u smislu, da li je znao da mu nije dozvoljeno da ide tim područjem. Prepoznao sam te policajce. Znao sam ih pod imenom Gojko i Sindelić. I samo se sećam ovih imena, u ovom trenutku. Ali, drugi znaju ko su oni, pokušaću da saznam ostatak njihovih imena. Prepoznao sam ih kao policajce koji su već dugo vremena u području Đakovice/Gjakovë. “ Da li vam ta dva imena policajaca, zvuče poznato gospodine Avramoviću: Gojko i Sindelić?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Koliko se ja sećam Sindelić je bio načelnik saobraćajne policije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A Gojko?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Najverovatnije saobraćajac neki.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: „Posle toga, nikada nisam video Safeta i, koliko mi je poznato, niko drugi ga nije video. Znam da je, dan kad sam ga video, bio poslednji dan kada je on viđen. Znam, to iz razgovora sa Valdetom i po odeći koju je nosio kada sam ga ja video, to je bila upravo odeća koju je nosio dana kada je nestao. “ Gospodine Avramoviću, ponovo, ostaci koji su otkriveni 23. septembra, nakon nezavisne međunarodne forenzičke analize, su pokazali da je on bio mrtav, minimalno 8, a maksimalno 15 dana, u trenutku kada su otkriveni njegovi ostaci. I, ponovo, to su bili dana kada ste vi i vaše kolege imali punu kontrolu nad područjem oko kanala. Da li je to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nismo imali punu kontrolu. Mi smo bili, znači, samo neposredno oko kanala, blizu, 200-300 metara. Ali, to je vreme kada smo mi bili tamo.

ADVOKAT EMMERSON: Preći ćemo na novu temu. Imam još dve teme koje želim da pokrijem. Kad je zgodan trenutak za pauzu?

SUDIJA ORIE: Pre nego što napravimo pauzu, ja bih hteo da ukratko raspravljamo o pitanjima koja se tiču rasporeda za danas i sutra.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Avramoviću, to su pitanja koja se ne tiču svedoka. Prema tome, za vas već sada počinje pauza i gospođa poslužiteljica će vas ispratiti iz sudnice. Vidimo se ponovo za približno pola časa, gospodine Avramoviću.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Raspravljalo se o tome ko će biti sledeći svedok. Juče približno u 5 i 30, me je pozvao jedan od pravnih savetnika i rekao da predlog da profesor Dunjić bude sledeći svedok jednostavno nije moguć, zato što veliki broj dokumenata još nije učitani u sistem. Zatim sam video da drugi svedok, a to je gospodin Aleksandrić, mislim da je takođe reč o profesoru Aleksandriću, je taj koji je na raspolaganju, ali bi bilo problema da on ostane do četvrtka. I zbog toga je prvobitno bilo poželjnije da sledeći svedok bude profesor Dunjić. A, onda, juče u 06 i 20, mislim da je to bila poruka, da bi Pretresno veće, pod tim okolnostima htelo da sasluša iskaz, pa ako materijal za profesora Dunjića nije učitani, onda ćemo morati prvo da saslušamo profesora Aleksandrića. Međutim, ovog jutra, ako je bilo neke ranije komunikacije, molim vas recite mi gospodine Dutertre, jutros sam saznao da su materijali za profesora Dunjića učitani. Mislim da je to informacija koju sam dobio u 9 i 15 jutros, kad smo već bili su sudnici. Pa, prema tome bi Tužilaštvo, uprkos informaciji od juče, da nije moguće saslušati iskaz profesora Dunjića, ipak bilo u mogućnosti da pozove profesora Dunjića kao sledećeg svedoka. Da li je to tačan odraz onoga što se desilo, gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Hvala časni Sudi. Dodaci koji se odnose na profesora Dunjića će biti učitani i stavljeni na raspolaganje sutra, tako da će svedok biti na raspolaganju da se svedoči sutra, ukoliko bude bilo vremena da ga saslušamo. Profesor Aleksandrić je zaista na raspolaganju za glavno ispitivanje Tužilaštva, tako da će redosled biti, prvo Aleksandrić, ukoliko se vi slažete, a onda, ako bude bilo dovoljno vremena, profesor Dunjić.

SUDIJA ORIE: Jedan od problema je, takođe, što sam ja shvatio da profesor Aleksandrić nije na raspolaganju za unakrsno ispitivanje sve do iza letnje pauze.

TUŽILAC DUTERTRE: On bi mogao da ostane do sutra uveče.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC DUTERTRE: On će biti na raspolaganju posle letnje pauze.

SUDIJA ORIE: Moje pitanje za prevodioce. Da li nešto nedostaje ili je sada sve ušlo u zapisnik. Gospodine Dutertre, prevodioci sa francuskog na engleski su vas zamolili da ponovite rečenicu koju ste počeli rečima „Mogao bi da ostane do sutra uveče.“ I onda...

TUŽILAC DUTERTRE: Da. Nakon „sutra uveče“ će biti na raspolaganju za unakrsno ispitivanje tek nakon letnje pauze.

SUDIJA ORIE: Pa, mi znamo kakav je problem sa počinjanjem unakrsnog ispitivanja sa bilo kojim od ova dva veštaka ove sedmice.

ADVOKAT EMMERSON: Da li...

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Da bi bili fer prema svim stranama i prema Tužilaštvu, da li mogu da, samo u dve-tri rečenice objasnim hronologiju događaja juče posle podne. Došlo je do nekoliko razgovora između gospodina Zahara i gospodina Rea i mene, da vidimo kako

bismo najbolje mogli da iskoristimo vreme i mislilo se da gospodin Aleksandrić ne može biti ovde u četvrtak i da je teško učitati dokaze za profesora Dunjića. Tako da je cilj bio, da se na najbolji način iskoristi poslednji deo današnjeg dana sa profesorom Dunjićem, ako je moguće, a da se onda pozove profesor Aleksandrić, tako da unakrsno ispitivanje može da bude nakon letnje pauze. Međutim, tu bi svakako bio veliki jaz između glavnog ispitivanja i unakrsnog ispitivanja. Mi se potpuno prepuštamo odluci Pretresno veća, jer očigledno je da se ne mogu završiti svedočenja tokom ove sedmice, pogotovo ne unakrsno ispitivanje.

SUDIJA ORIE: A pošto su, pretpostavljam, oba veštaka ovde prisutna, ja bih želeo da saslušamo njihov iskaz, čak i ako bi to značilo da će unakrsno ispitivanje biti posle letnje pauze. Mi ćemo to pitanje razmotriti tokom pauze. Da, gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Koji god da se svedok pozove da svedoči, pitanje koje se tiče izjava po Pravilu 92 ter, još uvek nije rešeno. Iako smo izneli predlog pre 24 sata, barem kada je reč o gospodinu Aleksandriću, još uvek nismo dobili odgovor.

SUDIJA ORIE: Razlog zašto sam ja malo zabrinut zbog čitavog ovog razvoja događaja je, što se preko noći menja situacija, materijali za profesora Dunjića su učitani, nisu učitani. Onda, ja stvarno ne znam uveče, koju izjavu po Pravilu 92 ter, da čitam. Naime, ja sam prešao sa Aleksandrića na Dunjića. Mi imamo izveštaje veštaka koji su podneseni 12. januara. Ja sad govorim u svoje ime, ali mislim da je isto i sa mojim kolegama. Mi ne volimo da nas iznenadite u 9 sati ujutro i da tada saznamo da smo, možda, gledali pogrešan materijal. Prema tome, ako dođe do bilo kakvih promena i, ovo je po drugi put da ja pominjem te promene, kasno uveče, dakle, ako se bilo šta promeni posle 6 sati poslepodne, tražimo od strana da obaveste pravnog savetnika Pretresnog veća, tako da ja mogu da promenim dokument koji je preda mnom, ako je potrebno u 10,30 uveče. Na isti način, kao što sam i ranije rekao, Pretresno veće ne želi da provodi više vremena na ovom prilično besmislenom pitanju, koja formulacija je još uvek prihvatljiva u izjavi po 92 ter, a koja nije. Ako strane, a sada strane znaju kakav je pristup Pretresnog veća tom pitanju, ako strane nisu u stanju da to pitanje reše, onda želim da me pozovete u 10 sati noću ili 7 ujutru da se reši to pitanje, a ne da trošim vreme na to, ovde u sudnici. Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Mogu li ja, zbog činjenice da će sledeći svedok biti profesor Aleksandrić, a ne profesor Dunjić, da samo proverim tu situaciju.

SUDIJA ORIE: Pa da, pod pretpostavkom da dokumenti nisu učitani za profesora Dunjića, a ja sam jutros imao informaciju da jesu učitani, onda još uvek imamo opciju da saslušamo iskaz profesora Dunjića sutra, dakle, glavno ispitivanje. A predviđeno vreme je bilo za profesora Aleksandrića tri i po sata, a za profesora Dunjića jedan sat.

TUŽILAC DUTERTRE: Nešto slično tome, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Sledeće pitanje. Gospodine Emmerson, gospodine Guy-Smith, gospodine Harvey, koliko vam još vremena treba sa gospodinom Avramovićem.

ADVOKAT EMMERSON: Što se mene tiče, 45 minuta.

SUDIJA ORIE: 45 minuta. Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da će mi biti potrebno vrlo kratko vreme, zavisno od razgovora sa mojim kolegama.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Ja ću možda biti kraći od gospodina Guy-Smitha.

SUDIJA ORIE: Da. To su negativni minuti, jer time dobijate vreme.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pa, to je obično dobra stvar, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Nažalost, ne možemo sada da se vratimo u vremenu. No, bez obzira na to, Pretresno veće je uvereno da će gospodin Avramović završiti svoj iskaz na sledećoj sednici. Onda ćemo razmotriti kako ćemo dalje da radimo. Napravićemo pauzu do 11 sati.

(pauza)

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, pre nego što nastavimo, iz pitanja sam shvatio da se vi protivite da se koristi jedan određeni izveštaj koji bi, kako sam čuo, mogao da bude oslobađajuće prirode?

TUŽILAC DUTERTRE: Časni Sude, mi smo nedavno dobili jedan izveštaj i neke od informacija iz tog izveštaja je Odbrana zaista koristila na oslobađajući način.

SUDIJA ORIE: Da, ali pre nedelju dana, ja sam podsetio Tužilaštvo da dokumenti koji se kasno obelodane, ne treba samo da budu obelodanjeni drugoj strani, već i Pretresnom veću.

TUŽILAC DUTERTRE: Moraću da proverim, no, verujem da je ovaj dokument dat Odbrani pre nego što ste nas vi na to podsetili, ali mi ćemo to primeniti *a posteriori*.

SUDIJA ORIE: Ne, ne *a posteriori*, već morate da se držite pravila. Prema tome, kada sam vas podsetio da je izjava koju je svjedok dao u januaru, trebalo da bude obelodanjena i Pretresnom veću, zato što je kasno obelodanjena, mislim da ono što je Tužilaštvo trebalo, u tom trenutku da uradi je, da pregleda sve materijale i da vidi sve one, ne rutinske materijale koji su obelodanjeni, da vidi da li nešto od toga treba odmah da saopšti Pretresnom veću, jer je to ono na šta vas obavezuje Pravilnik.

TUŽILAC DUTERTRE: Časni Sude, moram da vam kažem da se radi o nečemu što smo mi, kao Tužilaštvo, dobili tek nedavno. Ne radi se o nečemu što je već bilo u sistemu, a što nije obelodanjeno. Mi smo taj materijal tek nedavno primili.

SUDIJA ORIE: Da, ali ako ste vi to primili, i ako postoji razlog da se to obelodani, kasno obelodanjivanje je nešto za šta postoji obaveza da se to učini i prema Pretresnom veću. Ukoliko kasno dobijete neki materijal, prosto pravilo je da to morate obelodaniti i Pretresnom veću. I to je cela moja poenta.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, ja sam vam dao primerak tog izveštaja i ne ulazeći sada u detalje sadržaja, ja sam samo pomenuo neka pitanja u vezi sa telima RE. Časni Sude, videćete instrukcije, koje su izdate tim stručnim svedocima, naročito to da je od njih traženo da daju tačnu procenu datuma smrti i da daju svoju procenu na osnovu izgleda posmrtnih ostataka koja su nađena na licu mesta, bez pomeranja tih ostataka. I, zatim su oni izvršili analizu tih pitanja i uporedili to i napravili tabele i izvukli zaključke iz toga. Dovoljno je reći, za ove potrebe, da je procena da su ti ostaci pronađeni uz zid kanala i da su oni tamo bili već neko određeno vreme, možda dva do tri ili čak više od tri meseca, ali zaključak veštaka jeste da su ona se nalazila tu, na istom mestu, svako od tih tela, jedno vrlo kratko vreme.

SUDIJA ORIE: Samo da bih znao o čemu je reč, a onda ćemo nastaviti. Na čiji zahtev je napravljen taj izveštaj?

SUDIJA DUTERTRE: Na zahtev Tužilaštva i Tužilaštvo namerava da podnese jedan podnesak u tom smislu, u najskorije vreme.

SUDIJA ORIE: U redu. Hvala na tim informacijama, gospodine Dutertre. Gospodine Emmerson, izvolite nastavite sa ispitivanjem.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Avramoviću, molim vas da sada pogledate paragraf 15, vaše izjave. Vi tu pominjete geografsku kartu, na kojoj ste obeležili put Đakovica/Gjakovë - Peć/Pejë i jedno područje koje ste obeležili žutom bojom, a za koje ste rekli da je to područje koje nije bilo bezbedno za Srbe. Da li je to tačno? Jeste to hteli da kažete, nije bilo bezbedno za Srbe?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: „...Ni za policiju, osim ako nisu želeli da budu ubijeni. Policija nije tamo mogla da putuje bezbedno sve dok to područje nije oslobođeno u septembru 1998. Policija nije putovala tamo, samo su koristili put Đakovica/Gjakovë – Dečani/Dečan - Peć/Pejë, koji je bio jedini put koji se mogao koristiti iako je to i dalje bilo veoma opasno“. Vidite li taj deo?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dajte samo da potpuno razjasnimo, šta je vaš iskaz u tom pogledu. Dakle, da li vi kažete da nije bilo nikakvih policijskih operacija vođenih u tom području, zapadno i istočno od glavnog puta Peć/Pejë - Đakovici/Gjakovë, pre septembra meseca?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Moguće.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je to, to što vi kažete u svojoj izjavi, kao svedok, u paragrafu 15, da policija nikada nije zalazila na ta područja koja ste vi obeležili na toj mapi?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, u dubinu tih područja, koliko se ja sećam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Ja ću izneti svoju tvrdnju, da to prosto nije istina i da vi, jako dobro znate da su pripadnici paravojnih snaga često vodili operacije u tom području i to u čitavom periodu, od aprila do septembra meseca.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam upoznat sa tim podatkom.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I da je tu postojao jedan jak bataljon Vojske Jugoslavije, koji je bio razmešten na području jezera Radonjić /Radoniq , i to od februara do septembra meseca.

TUŽILAC DUTERTRE: Ja bih zamolio da gospodin Emmerson više precizira to pitanje. Dakle, kada se kaže područje jezera Radonjić /Radoniq, to je malo neodređeno.

SUDIJA ORIE: Ja sam već ranije ukazao na to, da postoji određena zbrka u korišćenju reči zone, područja i tako dalje. Prema tome, budite precizniji, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Da, časni Sude.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, postojale su snage Vojske Jugoslavije koje su bile razmeštene i zapadno i južno od jezera Radonjić /Radoniq i to u neposrednom susedstvu, od februara do septembra meseca. To je ono što ja tvrdim.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Moguće samo južno. Znači, uz samu branu na jezeru. A za zapadnu, ne znam za taj podatak i ne verujem da je to tačno.

SUDIJA ORIE: Pa, zapadno ili jugozapadno, to je nešto što bi, možda, trebalo razjasniti. Izvolite nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A konkretno, da su se nalazile srpske snage na vrhu *Suka Biteš*, u tom periodu.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Moguće.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Moguće. Dakle, da najpre pogledamo kako su izgledale te policijske operacije. Molim vas, pogledajte dokument pod brojem 33, to je u braon registratoru.

SUDIJA ORIE: To je onaj dokument koji ste tek sada dobili. Ne znam da li je ubačen.

ADVOKAT EMMERSON: Ubačen je. Obelodanjen je Odbrani sinoć.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Avramoviću, ovde se radi o redovnom borbenom izveštaju Komande 125. motorizovane brigade. To je brigada Vojske Jugoslavije, koja je bila sa sedištem u Peći/Pejë i nosi datum 30. april. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pod brojem 1, govori se o informacijama kojima se raspolaze 29. aprila i kaže se sledeće: „Prema raspoloživim podacima, tokom 29. aprila, snage MUP-a su iz Kline/ Klinë izvršile pretres dela terena u selu Iglarevo/Gllarevë i ništa nisu otkrili. “ Dalje se kaže: „Put Dečane/Dečan – Požar/Pozhar - Jablanica/Jabllanicë, po izlasku

iz Dečana/Dečan, kontrolišu teroristi. U toku dana pronađena su dva leša, na navedenom putu, kod sela Dašinovca/ Dashinovc, koji su teroristi, pre izvesnog vremena, kidnapovali i ubili. “ Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da sada zastanemo tu, na trenutak. Jasno je, dakle, zar ne, da su krajem aprila postojale snage MUP-a u području oko Dašinovca/ Dashinovc?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Moguće, u početku.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Moguće, u početku, ali ne kasnije. Da li to kažete?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, do kraja aprila, prihvat ćete to, moguće je da su postojale snage MUP-a u tom području?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Znači, snage MUP-a, ovde, koliko vidim, ne pominju se nigde. Pominju se u Iglarevu/Gllarevë, samo snage Vojske Jugoslavije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ali, u prvom redu, pod brojem 1, tu se govori o snagama MUP-a. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Teritorija opštine Klina/ Klinë, to ne pripada Đakovici/Gjakovë, to je put Peć/Pejë - Priština Prishtinë - Iglarevo/Gllarevë.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. A možete li da mi pomognete u ovome? Šta znate o ta dva leša koja su pronađena u području sela Dašinovac/ Dashinovc, već krajem aprila?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao reći. Nisam upoznat sa tim podatkom.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: No, o tome bi bio podnesen izveštaj u područje za koje ste vi bili odgovorni, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, ako smo mi izlazili na lice mesta. Moguće je da nije rađen uvidaj. Zbog toga nisam upoznat sa tim slučajem.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Imajući ovo u vidu, da pogledamo sada dokument pod brojem 24.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinite.

SUDIJA ORIE: Samo da bih razumeo. Ako sam dobro shvatio, Pežar to je, u stvari, isto što i Požar/Pozhar.

ADVOKAT EMMERSON: Pa, da. Ako pogledamo original, vidimo da se radi o mestu Požaru/Pozhar.

SUDIJA ORIE: Da, u izveštaju se kaže da su dva leša pronađena na tom putu. Ne kaže se ko ih je pronašao, niti bilo šta drugo. Da li postoji bilo koji razlog da se poveruje u vašu sugestiju, da su ona pronađena u toku operacije i to od strane te brigade.

ADVOKAT EMMERSON: Pa, to je, u stvari, na osnovu tekstualne analize ovog paragrafa broj 1.

SUDIJA ORIE: U redu. Razumem.

ADVOKAT EMMERSON: Dakle, ja sam shvatio svedoka da je posvedočio, da on prihvata da su do kraja aprila MUP-ovci bili tamo i da su, možda, ulazili na ta područja.

SUDIJA ORIE: Da, u redu. Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vidite gospodine, mi smo čuli ovde druge svedoke, i to jednog svedoka visokog službenika RDB, o tome da su postojale redovne operacije koje je vodio MUP na toj teritoriji i to jednom ili dvaput nedeljno, u toku perioda od 1. jula pa nadalje. Možete li nam pomoći i objasniti malo to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao za taj podatak. Moguće, uz komunikaciju, samo, znači uz put. Inače, po dubini, nisam upoznat sa tim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. A to je zato što smo mi ovde čuli svedočenje gospodina Bajčetića, koji je rekao da su operacije i sukobi bili u toku i da ih je bilo čak i na području kanala, u okolini kanala, gde su pronađena tela između 1. jula i 8. septembra.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam za taj podataka.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Hoćete li onda, molim vas, da pogledate paragraf 3. 9, u dokumentu pod brojem 24. Kao što vidite to je dokument iz Prištine/Prishtinë, iz Komande Prištinskog korpusa i to je dokument koji nosi datum 18. avgust, a potpisao ga je komandant general potpukovnik, Nebojša Pavković. U paragrafu 3. 9, to je pod brojem 24. Jeste li videli to.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, za 18. avgust, pod tačkom 3. 9, se daje uputstvo da se „povuče 52. bombarderski puk sa Radonjičkog /Radoniq jezera, u kasarnu *Kosovski junaci* i da se na te položaje prebace snage MUP-a“. Vidite li taj deo?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim, ali na deo jezera.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro, to razumem. Tu se kaže, zar ne, da će „snage iz bataljona biti u staroj kasarni u Đakovici/Gjakovë i da jedna četa treba da bude spremna“. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je postojalo prebacivanje snage MUP-a na područje oko jezera početkom avgusta, po vašem saznanju?

TUŽILAC DUTERTRE: Časni Sude, ja imam prigovor na ovo pitanje, jer je ono nedovoljno precizno, jer se govori u mesecu avgustu, na području jezera. Ne zna se, tačno, niti o kom se datumu radi, niti o kom tačno području.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, kad god se govori o području oko jezera ili području kanala, molim vas da to što je više moguće precizirate, jer vi ste ranije, jednom drugom svedoku, čini mi se rekli, da su se neke operacije vodile u određenim selima, a onda ste to generalizovali i to se pretvorilo u određeno područje. Prema tome, ja bih više voleo da, umesto da se pozivate na svedočenje nekog drugog svedoka, da kažete u selu tom i tom, odnosno moguće da je to blizu područja gde je kanal, međutim, postoji sklonost da se to onda generalizuje.

ADVOKAT EMMERSON: Da li mogu samo da odgovorim na ovaj prigovor. Naime, postoje dve dimenzije u tom odgovoru, tvrdnja koju ja iznosim ovom svedoku u vezi sa svedočenjem svedoka Bajčetića, nastaje iz konkretnog pitanja i odgovora koji je on dao u toku dodatnog ispitivanja, da li su se ti sukobi se vodili u konkretnom području, gde su pronađena tela, na kraju konkretnog dela tog kanala i on je potvrdio da jesu. Prema tome, ne može se biti precizniji od toga.

SUDIJA ORIE: Dobro.

ADVOKAT EMMERSON: A što se tiče materijala o rasporedu snaga oko jezera, ja samo mogu da kažem ono što pišete u tom materijalu, a u materijalu se kaže da se govori o razmeštanju na položaje oko jezera Radonjić /Radoniq i da oni treba da budu potpomognuti, odnosno da bude zamenjena 52. jedinca snagama MUP-a. Prema tome, ja ne mogu biti precizniji od toga.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Avramoviću, hoćete li, molim vas, sada da pogledate 31. To je naređenje od nešto ranije, od 8. avgusta. Ponovo se radi naređenju 125. motorizovane brigade, a potpisao je pukovnik Dragan Živanović. Pod 2, tačka 6. i tačka 7. se kaže: „Borbena grupa 52. sa ojačanjem podržava napad glavnih snaga 2. odreda MUP-a Prištinskog CPJP“, to je specijalna četa specijalne policije „SAJ na pravcu Radonjička /Radoniq Suka – Šaptelj/Shaptej – Rznić/Irzniq, a delom snaga sadejstvuje na pravcu selo *Donji Biteš* - Gramočelj/ Gramacel i Šaptelj/Shaptej“. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, ali to je samo plan. Ne znači da je akcija bila u tom vremenskom periodu, koliko ja vidim odavde.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Samo trenutak, gospodine Avramoviću, jer mi smo gledali ovde video snimak, u ovoj sudnici, i to dva puta, na kojem se vidi da snage zauzimaju Glođane/Gllogjan i Rznić/Irzniq 11. Prema tome, pre nego što date takve primedbe, molim vas da se suzdržite. Ja vas prosto pitam, u ovoj fazi, da mi potvrdite, ono što vidite u dokumentu. U paragrafu 27. piše: „Borbena grupa 549-3 podržava napad p/s MUP-a i CJPJ Prizren na pravcu sela Ereć/Hereç - Erečka šuma - selo Babaloć/Baballoq - selo Rastavica/Rastavicë. “ Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, gospodine Avramoviću, bar se možemo saglasiti oko toga da je za 8. avgust postojao plan koordinirane akcije snaga MUP-a, odnosno PJP i SAJ-a, da se angažuju u vojnoj operaciji i to od Radonjičke /Radoniq Suke, to jest *Suka Biteš*, brda neposredno zapadno od jezera Radonjić /Radoniq , prema Šaptelju/Shaptej, i Rzniću/Irznig, a takođe, na pravcu *Donji Biteš*, zapadno od jezera. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, i slična operacija, od *Erečke šume* prema Babaloću/Baballog i Rastavici/Rastavicë. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Kao što sam rekao pre par trenutaka, mi smo u ovoj sudnici gledali video. Možemo to i sada da pustimo, ukoliko bi to bilo od pomoći. Videli smo, dakle, snimak kako pripadnici paravojsne policije zauzimaju područje Glođana/Gllogjan i Rznića/Irznig 11. i 12. avgusta. Da li vi tvrdite da vi niste znali za to da postojala jedna velika ofanziva koja je vođena u to vreme, u kojoj su učestvovali MUP-a, snage SAJ i PJP i Vojska Jugoslavije?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam znao. Nisam znao, znači, za lokacije, kao što su ovde pomenute.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. A da li vam je bilo poznato da je izveden veliki koordinirani napad Vojske Jugoslavije, Specijalnih antiterorističkih jedinica i PJP na području istočno od glavnog puta između Glođana/Gllogjan i Rznića/Irznig, početkom avgusta? Da li vam je to poznato?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam bio tada, u to vreme. Nisam upoznat.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vam je to bilo poznato kada ste potpisali izjavu svedoka, u kojoj kažete: „Policija se nikad nije udaljavala sa glavnog puta pre septembra.“

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi bilo poznato.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, to niste znali pre nego što ste došli i seli ovde, na mesto svedoka?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A kako ste to, onda, mogli da potpišete izjavu svedoka u kojoj kažete da policija nikada nije išla sa glavnog puta, ako ne znate šta se zapravo dešavalo na terenu? Zašto ste to onda stavili u vašu izjavu svedoka?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: To je moja izjava i to su moja saznanja.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi u vašoj izjavi ne kažete, „ja ne znam je li to bilo ovako ili onako“. Vi kategorički tvrdite nešto što je očito lažno. Možete li da objasnite kako je došlo do toga?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, možda je greška u prevodu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A period krajem maja? Da li znate, gospodine Avramoviću, da li ste onda znali da je tada izvedena velika zajednička ofanziva Vojske i MUP-a u području Streoca/Strellci i Ljubenića/Lubeniq?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam za taj podatak. To je već granica sa teritorijom opštine Peć/Pejë. Ja mislim da je to i njihova teritorija.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, želeo bih da zatražim jedno razjašnjenje. Gospodine Avramoviću, gospodin Emmerson vam je rekao da je ovo Pretresno veće videlo jedan video snimak, u kojem se vidi paravojna policija kako zauzima Glođane/Gllogjan i Rznić/Irznij, 12. avgusta i onda vas je pitao: „Zar vam nije bilo poznato da je tada izvedena jedna velika ofanziva? “ Vi ste odgovorili: „Nisu mi poznate te lokacije. “ Meni to nije baš sasvim jasno. Jeste li mislili time da kažete da ste znali za tu operaciju, ali ne gde se ona odigrala, ili mislite da kažete da niste uopšte znali da te lokacije postoje, niti gde se one nalaze. Što ste tačno mislili da kažete?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: Ja koliko znam, znači, dosta je bilo borbi uz samu komunikaciju, ali nisam znao za taj podatak da su stigli do te lokacije, znači, da je Glođane tada zauzeto.

SUDIJA ORIE: Dobro, sad mi je to jasno. Nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pogledajte sada tabulator 22. Pogledajte 2. paragraf. Ovo je beleška o tome šta je tim iz kancelarije Britanskog vojnog atašea u Beogradu video 11. i 12. maja u području Ponoševca/Ponoshec. Vidite li 1. paragraf, tu se pominje Ponoševac/Ponoshec, Đakovica/Gjakovë, Peć/Pejë i Dečani/Dečan, i kaže da tim područjem patroliraju elementi JSO i PJP, na vrlo grub način. Kaže se da su seljani pobjegli severno prema Juniku/Junik. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I zatim, u 2. paragrafu u vezi sa Ponoševcem/Ponoshec. „Put s juga, prema Ponoševcu/Ponoshec, prekriven praznim čaurama, uključujući granate od 40 mm. Sela južno od Ponoševca/Ponoshec napuštena, stoka poklana po poljima, kuće izrešetane vatrom. Ponoševac/Ponoshec prazan, osim pripadnika JSO i PJP koji patroliraju iz Dečana/Dečan, u oklopnim borbenim vozilima, i s raznom drugom opremom“. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li su vam te operacije bile poznate, početkom maja, u području Ponoševca/Ponoshec?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Znam da je bilo borbi u okolini Ponoševca/Ponoshec.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vam je bila poznata činjenica da su srpske snage prisilile civilno stanovništvo da napuste Ponoševac/Ponoshec, ubile njihovu stoku i spalile njihove kuće?

TUŽILAC DUTERTRE: Prigovor na ovo pitanje. Svedok je kriminalistički tehničar, policajac. On nije bio pripadnik jedinica koje su učestvovala u tim borbama. On nije specijalista za te stvari i mislim da ne može da odgovori na sva ta detaljna pitanja.

ADVOKAT EMMERSON: Ja jednostavno proveravam tvrdnju u izjavi svedoka.

SUDIJA ORIE: Prigovor se odbija. Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste znali da su snage MUP-a koristile taktiku koja je, između ostalog, uključivala teranje stanovnika, paljenje kuća i ubijanje stoke?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam znao.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Zar nikada, u vreme dok ste radili kao kriminalistički tehničar u Đakovici/Gjakovë, niste naišli na informaciju da MUP i PJP pale kuće?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Najverovatnije da je bilo pojedinačnim slučajeva.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ali vi ne prihvatate da je to bila ustaljena politika?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam znao za tu politiku, ako je bilo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Jer vidite, mi smo čuli iskaz Britanskog vojnog atašea, koji je bio na kanalu 8. septembra, da su tada, u tom kraju, još uvek gorele neke kuće i da je 300 pripadnika PJP i Vojske Jugoslavije, srazilo neka sela, kao što je, na primer, Prilep/Prelep, do visine od 30 cm. Da li je to nešto, što vi niste znali tada, u septembru?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Za Prilep/Prelep znam da je bilo žestokih borbi, u Prilepu/Prelep, pošto je bilo jako uporište.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sada tabulator 32.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, obično nemam problema da pronađem gde je šta, gde je Ponoševac/Ponoshec?

ADVOKAT EMMERSON: Zapadno od glavnog puta, južno od Junika/Junik.

SUDIJA ORIE: Dobro, pronaći ću. Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, tabulator 33, strana 5. Ovo je razgovor koji je Tužilaštvo, u julu 1999. obavilo sa čovekom po imenu Ersad Čolović. Vidite, on je bio u 549. brigadi Prištinskog korpusa 3. armije. Tamo se nalazio 8. juna 1998. i on kaže, da je on pripadao 1. motorizovanom vodu u Đakovičkoj kasarni. To vidite?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I tu se pominju tri komandira, Milan Marković, poručnik Rade Radojević. Da li vam je poznato to ime?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nije, to su najverovatnije pripadnici Vojske.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da vidim, da li možda mogu da vas podsetim. Gospodina Radojevića osudili su za ubistvo civila 16. septembra 2002. godine. Da li vas to, možda, na nešto podseća?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Nije vam poznato, da je jedan od komandira, koji su bili stacionirani blizu jezera, kasnije osuđen za ubistvo albanskih civila?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. I zatim, tu se pominje još, komandir čete Janoš Sel. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U stvari, major Janoš Sel. A sada, deveta strana, vidite li ovo što stoji pri dnu 9. strane, „ubistva u selima“?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pod tim podnaslovom, na sledećoj strani, 10. strani, negde otprilike, pri sredini strane, nalazi se paragraf koji počinje rečenicom: „Radili smo u području Radonjičkog /Radoniq jezera. Prvo bili oko *Silman Baka* i *Babaj Boks*, a zatim išli severoistočno prema Radonjičkom /Radoniq jezeru. “ Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim, ali opet ne kaže koji deo jezera, a *Babaj Boks* je na suprotnoj strani, znači, prema granici sa Albanijom, a severoistočno od *Babaj Boks* je Radonjičko /Radoniq jezero, ako ste to mislili, a ne severoistočni deo Radonjičkog /Radoniq jezera.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Imate pravo. Za koji trenutak ćemo se pozabaviti konkretnim lokacijama. Budite strpljivi. Ovde taj svedok kaže Tužilaštvu da je išao od *Babaj Boks*, severoistočno, prema Radonjičkom /Radoniq jezeru. Vi, znači, kažete da bi ga to dovelo do severne strane Radonjičkog /Radoniq jezera?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Do istočne strane, jugoistočne, do brane, na primer.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. Zatim, na 11. strani stoji: „Od *Simana* počeli smo ići severoistočno prema Radonjičkom /Radoniq jezeru. Išli smo peške. Oko jezera, smo ostali do kraja avgusta. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Između *Simana* i Radonjičkog /Radoniq jezera prošli smo još i dva druga sela, koja su bila naseljena. U području jezera, napali smo više sela, *Raskoc*, *Rakoc/Rakoc*, i onda tu stoji „*Donji Bric*“, ja mislim da se to, zapravo, odnosi na *Donji* i *Gornji Biteš*. Vidite li gde to piše?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znate gde su *Raskoc* i *Rakoc/Rakoc*?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Oni su sa severne strane jezera, znači prema *Crmljanu/Cërmjan*.

SUDIJA ORIE: Možete li da ponovite ime lokacije.

SVEDOK AVRAMOVIĆ: I *Rakoc*.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: To možemo da vidimo na karti, na severnoj strani jezera, na istočnom delu. Je li to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Možda bi svedok mogao da nam kaže šta se to vidi na karti.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Bolje da ne trošimo vreme na kartu, bolje da to svedok kaže. To je, znači, na severnom rubu jezera, na istočnoj strani?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Blizu mesta gde kanal ulazi u jezero?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je sa suprotne strane jezera, da nije baš toliko blizu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da vidimo onda, šta dalje kaže. Znači, *Donji Biteš* i *Gornji Biteš*, to je na zapadnoj strani jezera?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi ste, u stvari, prošli kroz jedno od ta dva sela, onda kad ste dolazili 8. ili 9. septembra?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro, da vidimo dalje, negde pri sredini strane: „Većina ljudi koji su poginuli, poginuli su u svojim dvorištima, dok su pokušavali da beže. Pucali smo na kuće protivtenkovskim, protivoklopnim bacačima, i to je ubilo mnogo ljudi. Naređenja su bila da se ljudi ubiju u dvorištima ili pred kućama. No, nisu svi ubijeni, za neku grupu rekli bi nam da ih sve ubijemo, pa bi ih onda sve ubili. Za drugu grupu dobili bi naređenje da ih ne ubijamo, pa bi ih pustili. Ta je naređenja davao major, a ponekad i potporučnik, međutim, najčešće major. Najveća grupa osoba koji su ubijeni, za koju ja znam, je 10 osoba, žena i dece. To se dogodilo u *Gornjem Bitešu*, u avgustu. Ušli smo u selo, postupajući po naređenjima, našli tu grupu, imali smo naređenje da ih ubijemo, pa smo to i učinili. U 70% sela u koje smo ušli, major bi silovao najmanje jednu ženu. “ I zatim dalje govori neke druge stvari: „Ženama je bilo 30 i 40 godina, muškarcima 50, i dvoje dece od 12 ili 13 godina. Svi su ubijeni iz puške, ubijeni su u grupi. Kretali su se u grupi, u jednoj od sporednih ulica i tamo su streljani. Niko nije preživeo, svi su umrli, svi su pogubljeni. Na njih su pucala dva voda koji su dobili naređenje da ih ubiju. Jedan od tih vodova bio je moj vod. Tu se moglo izbeći da pucaš u ljude, zbog udaljenosti, ukoliko je čovek to hteo. Major nije mogao kontrolisati tačno ko gde puca. “ A zatim, onda, još kaže: „Mi smo u tom području ostali preko noći, a sledećeg jutra leševi su nestali. Major je uvek bio blizu nas tokom napada, zato jer smo bili pozicionirani blizu napada, budući da smo bili 3. vod. Tog dana ubijeno je, možda, još 5 ili 6 muškaraca, osim ovih desetoro ljudi, ali to su oni koje sam ja video, jer se tu radi o velikom selu. Leševi tamo više ne bi bili sledećeg jutra, pokupila bi ih milicija. “ I zatim kaže, da su sredinom septembra napustili područje jezera. Gospodine Avramoviću, da li ste vi, kao uviđajni kriminalistički tehničar, znali da je su srpske snage sredinom avgusta, u *Gornjem Bitešu*, ubile veliki broj ljudi?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam znao. Da sam znao, najverovatnije bi se odradio uviđaj. Pošto su to pripadnici Vojske Jugoslavije, oni nisu obaveštavali policiju o svojim postupcima.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako je tačno, da je milicija posle toga uklonila leševe, recite nam, šta bi tačno značila ta reč „milicija“ u ovom kontekstu?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, možda vojna milicija, vojna policija, možda civilna.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ali, znači, ništa od tih informacija nikada nije došlo do vas?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je postojala praksa uklanjanja leševa, koliko je vama poznato, posle ubijanja po selima, kako bi se prikrili srpski zločini?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Poznato vam je, naravno, da je jedan veliki broj leševa transportovan u Srbiju i da su tamo sakriveni u masovnoj grobnici, u Batajnici.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: To jeste.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Juče ste nam rekli, da mislite da je general Vlastimir Đorđević možda bio na kanalu, prvog dana. Da li je to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Moguće, ali ja se ne sećam, pošto je bilo dosta i zvaničnika i stranih novinara. Prvog dana je bila baš velika gužva, nakon što smo otkrili lice mesta.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I još jedna stvar, o kojoj želim da vam postavljm pitanja odnosi se na balistički deo vašeg iskaza.

SUDIJA ORIE: Pre nego što nastavite, gospodine Emmerson, u tabulatoru 32. nalazimo, na engleskom, još dva razgovora, nisu to zapravo izjave, i tu se takođe kaže da se nešto dešavalo tokom 20 dana, ili u avgustu, ali, da pronađemo kada se to tačno dogodilo, nije baš lako.

ADVOKAT EMMERSON: Mogu da vam objasnim kako da to izvučete iz ove izjave. Svedok je 8. juna 1998. došao u Prištinski korpus. To stoji tamo na početku. Ako, onda pak, pogledate 12. stranu, tu piše da je on, zbog svih tih zločina, dezertirao 15. maja 1999. Tako da, kad govori o avgustu i septembru...

SUDIJA ORIE: Aha, onda je, znači, u tom periodu samo jedan avgust. Gospodine Dutertre, možete li da mi objasnite, osim ovog avgusta, ili 20 dana, pokušavam da se orijentišem. Želeo bih da vidim, šta se to tačno iznosi svedoku. Ako nemate ništa da dodate, onda u redu.

TUŽILAC DUTERTRE: Ne, gospodine Predsedniče.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Moguće je, zar ne, da se zaključi da se to dešavalo u julu i avgustu?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Moguće.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Neću se time dugo baviti.

SUDIJA ORIE: Da, u redu, to je sada dovoljno razjašnjeno.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala vam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sada, 66, koji ide uz vašu izjavu svedoka. To je dokument koji ste vi napravili, a koji se odnosi na balističku analizu. To je nije u žutoj fascikli, to ste juče imali. To su oni dokazni predmeti koje ste vi dali, uz vaše svedočenje. Čitaću vrlo sporo. Samo da proverimo. Da li ovaj dokument, u gornjem levom uglu, ima broj U0164231?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako sad pogledate 3. paragraf, s početkom 24. marta i pogledate drugu rečenicu u tom paragrafu na engleskom to ovako glasi. "U izveštaju balističkog eksperta 03 broj 234-1-216/98, ekspert je zaključio sledeće ..." to je, za zapisnik P448. „Čaure poslate na analizu, ispaljene su iz 10 različitih pušaka. Čaure su identične. “ A zatim tri tačke, posle ovoga. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li znate šta se dogodilo sa tim balističkim izveštajem, kog vi tu pominjete, broj 234-1-216/98?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Taj izveštaj postoji u SUP-u Đakovica/Gjakovë, u sklopu predmeta. Originalni izveštaj, koji je veštak prosledio.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ali, to nije među dokumentima koja ste vi doneli ovde, sa sobom, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Kada ste poslednji put videli taj izveštaj?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, pre dve godine. Ali, postoji.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možda ćemo to kasnije videti. Ali, sada nekoliko pitanja o ovim tačkama. Znači, pre svega, vi ovde prepričavate, ukratko, šta se nalazilo u izveštaju?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pod prvom tačkom kažete: „29 čaura“, koje su, navodno, pronađene u Glođanima/Gillogjan 24. marta. „29 čaura identične su sa 29 čaura pronađenih na mestu terorističkog napada na kuću Stevana Maslovarića, u selu *Planča*, 7. marta. “ Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sada dve tačke niže. Tu se takođe kaže „29 čaura identične su kao i 8 čaura pronađenih prilikom uviđaja o terorističkom napadu na kuću Stevana Maslovarića, selo *Planča*, 7. marta. “ Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Sa drugih 8 čaura, i drugih 29 čaura, najverovatnije, koliko se ja sećam. Posle je nađeno na licu mesta mnogo čaura. Nađeno je ukupno 158 čaura, u tom terorističkom napadu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro, da stvari onda budu jasnije. Je li to samo koincidencija, da 29 iz prve grupe se poklapa sa 29, a 29 iz druge grupe sa 8?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, automatska puška AK47 koristi u okviru 30 metaka. Najverovatnije, da je to to. Jedan metak manje u okviru, da ne bi zaglavljivala, tako rade, tako ljudi koriste oružje. Znači uvek se jedan metak, praksa je kod nekih ljudi da jedan metak izvade iz okvira da bi bolje puška funkcionisala. Pošto, kad je pun okvir, dešava se da zaglavi. Znači, to je puška, najverovatnije, AK47, *Kalašnjikov* tzv. on koristi okvir od 30 metaka i zbog toga se spominje po 29 čaura.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li znate, da li ovih 29 čaura iz 1. tačke, da li su to iste čaure ili različite čaure, od ovih 29 u 2. tački?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da su različite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Na čemu zasnivate tu pretpostavku?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ovo je pisano na osnovu izveštaja veštaka. Znači, ovo je samo, kako da objasnim, znači, ovo je kao, da bi bilo preglednije u kojim sve slučajevima su povezani, koji su svi slučajevi terorističkih napada povezani.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Kada je reč o drugom delu ovog dokumenta, tamo gde se pominje uzimanje čaura kod kanala, tu stoji da je 24 čaure bilo identično kao i 29 čaura pronađenih prilikom napada na kasarnu *Stevana Maslarovića* u selu *Planča*. Vidite li to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Vidim. Nije 24, to je greška prilikom kucanja, 14 je to.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. Znači, treba da bude 14, izgleda da se radi o štamparskoj grešci. U redu. Da li vam je poznato da li ovih 29, za koje se tvrdi da su isti kao i 14, da li je ta grupa onih 29 iz vaše 1. tačke ili onih 29 iz vaše 2. tačke?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih mogao da kažem to. Ne bih mogao da se izjasnim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A ovde, gde stoji 29 čaura, pronađenih prilikom uviđaja u Glodanima/Gllogjan, da li je to onih prvih 29, koji su pronađeni u Glodanu/Gllogjan i povezani sa kućom *Stevana Maslovarića*, ili onih drugih 29?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih mogao da kažem. Ne bih mogao da se setim sa preciznošću, morao bih izveštaj da vidim, veštaka. A moguće je i da veštak nije specifikovao, znači. Mi kada šaljemo naše izveštaje, mi konkretno pišemo pod tim brojem toliko čaura, pod tim brojem toliko čaura. Međutim, u njegovom odgovoru nije konkretno opisao koje čaure, pod kojom oznakom. Pošto sve ove čaure imaju neku oznaku.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I vi ne znate, iz vaših beležaka, da li se tu onda radi o čaurama ispaljenim iz jedne konkretne puške ili iz jedne vrste pušaka?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, iz jedne konkretne puške, na osnovu nalaza.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A na čemu zasnivate to?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, na osnovu balističkog izveštaja.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Neću vas sada terati da gledate balistički izveštaj, ali to ne stoji u njemu, gospodine Avramoviću?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Kada balističar kaže da su čaure identične, to znači da su ispaljene iz iste puške. To je termin koji se koristi u balistici, a ne iz slične puške. Znači, svaka puška svoju karakteristiku koju ostavlja na čauri, to je jedinstveno za svaku pušku. I to znači, identično. Znači, ispaljen iz iste puške.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A da li ste ikada imali priliku da proučite osnovu za te zaključke?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, znam, upoznat sam sa tim postupkom. Zato što sam ja prošao deo te obuke, balističke obuke, oko utvrđivanja identiteta čaure.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Moje pitanje je, da li ste vi ikada imali priliku da izučite osnov za zaključke koji su izneseni u izveštaju koji ste vi razmotrili?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam imao prilike.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. I na kraju, da vas pitam ovo. Paragraf 187. vaše izjave, sadrži sledeće dve rečenice, a to se odnosi na izveštaj gospodina Višnjica. Tu se kaže: „Izveštaj nije konkretno naveo koje čaure su poređene sa onima koje su pronađene na mestu zločina. U izveštaju balističara ne navode se konkretno te čaure. “ Šta ste time hteli da kažete?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ako budete videli zahtev koji smo mi prosledili balističaru, zajedno sa čaurama, znači, tu je tačno opisano pod kojim brojem su koje čaure. A on nam u odgovoru, znači, nije se vezao za te brojeve, koje smo mi poslali, npr. broj 1, 20 čaura, broj 2, 30 čaura, on nam nije tako odgovorio, kao što stoji u našem zahtevu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Njegov izveštaj se odnosi na čaure pronađene u Gramočelju/ Gramacel, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, tako piše u izveštaju.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A vi ste to, onda, prebacili u svom izveštaju 66 na Glođane/Gllogjan, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, zato što se taj uviđaj kod nas vodi, pod Glođane/Gllogjan. Ne znam kako je on došao do tog podatka Gramočelj/ Gramacel, a to je isti slučaj.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Vi kažete da je to isti slučaj, ali vi niste videli dokumente iz kojih je on radio, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: On je radio na osnovu našeg zahteva, koji smo mi prosledili, zajedno sa čaurama. Sad je moguće da je u zahtevu greška, da je upisano Gramočelj/ Gramacel. Nisam siguran, nemam taj zahtev ovde sada kod sebe, da bih mogao da proverim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A kako znate šta je on to poredio? Kako vi možete da kažete da je on zapravo pregledao glođanske, a gramočeljske, kada je vaš zahtev prosto tražio da se uporede čaure sa kanala na jezeru Radonjić/Radoniq, sa čaurama koje ste vi imali u svojim dosijeima? Kako to znate?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, svaka pošta koja se šalje ima neki broj zavodenja. Znači, svaki dokument za koji se on veže i on se veže za taj dokument, pod tim brojem. Znači, ne može da bude nespornosti. To je ono 03 broj 234.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Samo da bi bilo jasno, da bismo svi to razumeli. Zahtev koji ste vi poslali gospodinu Višnjiću za izvršenje poređenja, je bio zahtev za poređenje 117 čaura koje su pronađene i čaura koje su u kolekciji u Prištini/Prishtinë. Je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da. Sa zbirkom, znači, čaura, terorističkih napada.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. A vi ne znate sa kojima ih je on poredio, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: On je, najverovatnije, sa celom zbirkom poredio.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. I, dakle, kada onda on to dovodi u vezu sa Gramočeljem/ Gramacel, na osnovu čega vi onda kažete da je tu, u stvari, hteo da kaže Glođani/Gllogjan? Na osnovu čega iznosite takvu tvrdnju?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Pa, na osnovu broja zavoda, koji sam vam malo pre rekao, 03, datuma, događaja, nije bilo mnogo događaja u isto vreme, istovremeno. Znači, tog dana je bio samo jedan teroristički napad i ne može da bude zabune.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Čekajte samo da ovde zastanemo, na trenutak, molim vas. Jer, u izveštaju ovog stručnjaka ne postoji nikakav broj da biste vi mogli da znate sa kojim je on dosijeima to poredio, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Postoji broj, u zaglavlju gore, to je naš odgovor. Znači, on se veže za naš broj.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. To je broj vašeg zahteva, a vi ste nam rekli da je vaš zahtev bio da se uporede čaure pronađene kod kanala, sa bilo kojim, sa svim čaurama koje se nalaze u zbirci? Je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li u izveštaju kapetana Višnjića postoji bilo koji brojevi koji to povezuju sa čaurama koje su, navodno, pronađene u Glođanu/Gllogjan? Da li postoji bilo kakav broj?

TUŽILAC DUTERTRE: Časni Sude, hteo bih da budem siguran da svedok ima pravi izveštaj pred sobom, jer to je bilo isključeno. Hteo bih da budem potpuno siguran da ima pravi tekst pred sobom.

ADVOKAT EMMERSON: Da, mislim da je to dokazni predmet 63, odnosno dodatak izveštaju 63, a aneks 62 je zahtev.

SUDIJA ORIE: Možda biste mogli da stavite oba dokumenta, mislim da 62 nije isključen, a 63 jeste. Dakle, ja to ostavljam, to je bilo na vaš zahtev ili bar na zahtev Odbrane, da je 63 bio isključen. Prema tome, za te potrebe, da li biste hteli da povučete to pitanje?

ADVOKAT EMMERSON: Ne, ja ne želim to da povučem. Ja bih samo hteo da razumem iskaz ovog svedoka.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako pogledate dokazni predmet 62, to je taj vaš zahtev, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. I tu se nigde konkretno ne navodi dosije Glođani/Gllogjan, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da, ovo se odnosi, znači, samo na Radonjičko/Radoniq jezero i Dašinovac/ Dashinovc.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Tačno. I traži se od veštaka da poredi čaure sa svim čaurama u zbirci, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. A sada, ako pogledate dodatak 63, tu imamo izveštaj gde vidimo da se tu iznosi zaključak o Gramočelju/ Gramacel, 24. marta. Vi ste nam pre koji trenutak rekli da to možete da povežete sa Glođanom/Gllogjan, zbog tog veznog broja u izveštaju. Hoćete li da kažete na koji to broj veze mislite?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Znači, u izveštaju, datum je ovde, znači, relevantan, datum terorističkog napada. Mislio sam da postoji broj, ali dok nisam video nisam bio siguran. Pošto je tog dana, desio se samo jedan teroristički napad i samo jedan uviđaj odrađen, tako da ne može da bude nesporazuma.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Da onda bude sve jasno, vi dakle, sada povlačite onaj deo iskaza gde ste rekli da je postojao vezni broj, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Mislio sam da postoji broj, ali nema ga.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. 24. marta, vođena je jedna velika operacija u kojoj su srpske snage, uključujući i specijalne snage, ušle u Glođan/Gllogjan, kroz Gramočelj/ Gramacel. Je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da iz više pravaca, sad ne znam tačno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, tačno tako. Dakle, borbe su vođene u čitavom tom području, 24. marta, uključujući i Rznić/Irznij i okolna sela, zar ne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Kako onda znate da je poređenje, koje je ovde izvršeno, poređenje sa konkretnim čaurama koje su nađene u Glođanu/Gllogjan, a ne u Gramočelju/ Gramacel?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Zato što smo mi jedini ovlašteni da šaljemo čaure na balističko veštačenje, niko osim nas ne šalje. Znači, čaure koje su moje kolege našle na licu mesta terorističkog napada u Glođanu/Gllogjan, su poslate na analizu. Tako da su to te čaure koje su identične. Znači, ne postoji drugih čaura, pošto jedini mi šaljemo zahtev za balističke izveštaje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste bili tamo kad su one pronađene?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Na, ali moje kolege su bile.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li imate bilo kakve zabeleške iz kojih se može videti gde su te konkretne čaure pronađene?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da postoje skice, ovde u predmetu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pa, pogledaćemo da li se pominju konkretne čaure o kojima je reč. Na kraju, da vas pitam ovo. Vi kažete, isto u svojoj dopuni broj 2, da je razlog zašto povezujete to, zato što je porodična kuća Haradinaj na granici između Glođana/Gllogjan i Gramočelja/ Gramacel. Međutim, ne postoji granica, gospodine Avramoviću, između Glođana/Gllogjan i Gramočelja/ Gramacel. Između Glođana/Gllogjan i Gramočelja/ Gramacel se nalaze sela Dubrava/Dubravë i Šaptelj/Shaptej, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Šaptelj/Shaptej je malo severnije, Dubrava/Dubravë je između, to je tačno. Znači, ne postoji granica, zbog toga je do tog nesporazuma došlo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Porodična kuća Haradinaj je u blizini granice između opštine Glođan/Gllogjan i Dubrava/Dubravë, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Tako bi trebalo da bude.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Prema tome, Gramočelj/ Gramacel je prilično dalje od toga, je li tako?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: 2, 3 km, ja mislim.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, gledam koliko je sati, a znajući...

ADVOKAT EMMERSON: Da, ja sam zaključio svoje unakrsno ispitivanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, mada bih ja jako voleo da krenem odmah napred, ne bih želeo da postavljam pitanja o onome o čemu su već postavljena pitanja. Prema tome, nemam pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, da li to znači da vi još uvek tražite manje vremena nego što treba gospodinu Guy-Smithu.

ADVOKAT HARVEY: Da.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Dutertre, da li imate potrebe da postavite dodatna pitanja. Moram da vam kažem, već sada, da iz praktičnih razloga, Pretresno veće mora da se povuče za četiri minuta. Koliko će vam vremena biti potrebno.

TUŽILAC DUTERTRE: Meni će biti potrebno oko 10 minuta.

SUDIJA ORIE: U redu. U tom slučaju, ja predlažem da sada napravimo pauzu, koja će trajati 20 minuta i samo da podsetim strane da Pretresno veće potpuno dobro shvata celu situaciju i razume predmet, i da li postoji granica ili ne, između sela i da li postoji nešto između, Pretresno veće je do sada već upoznato sa svim tim detaljima i, naravno, postaviti

svedoku pitanje, sa izvesnošću da ponekad ne može da se dobije logični odgovor, mislim da nije umesno.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Molim da strane to imaju u vidu u daljem ispitivanju. A sada pravimo pauzu od 20 minuta. Nastavljamo u 12.40 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Duterte, izvolite.

TUŽILAC DUTERTRE : Hvala časni Sude.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC DUTERTRE

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Gospodine Avramoviću, juče ste rekli da ste videli da je nekoliko osoba uhapšeno 3. septembra. Naime, te osobe koje su uhapšene 3. septembra su bile u vašoj kancelariji. Vi ste videli deo tih ljudi prvi put kad ste otišli na jezero. Moje pitanje je sledeće: kada ste videli te osobe koje su bile uhapšene, kada ste ih ponovo videli na jezeru, da li ste na njima primetili bilo kakve znakove premlaćivanja?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam primetio.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: I uopšteno govoreći, da li ste primetili bilo kakve druge znakove maltretiranja?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Video sam samo znake da su umorni.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Hvala. Želeo bih da pređemo na jednu drugu temu, koja se odnosi na pitanje datuma vašeg prvog odlaska na jezero, prvog uviđaja. Rekli ste da je taj prvi uviđaj bio 9. septembra i, konkretno, rekli ste da je to na osnovu dokumenata koje ste kasnije konsultovali, i posebno ste pomenuli dokument koji je sačinio istražni sudija. Moje prvo pitanje koje se na to odnosi je sledeće: Da li je taj istražni sudija bio prisutan prilikom vašeg prvog odlaska na jezero?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije bio prisutan, tek sutradan. Znači, 10. je prvi put došao na lice mesta, septembra 1998. godine.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Hvala lepo. Sada bih želeo da pogledamo paragraf 106. vaše izjave svedoka i posebno zahtev sudije Gojkovića od 9. septembra 1998. godine. To je dodatak 26 vašoj konsolidovanoj izjavi. Moje pitanje je sledeće: Da li znate da li je sudija Gojković sačinio taj dokument pre nego što je otišao na jezero i sâm došao do svojih nalaza ili je to uradio nakon što je otišao do jezera i video samo to mesto, ili je to uradio još kasnije?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je on uradio na osnovu naših podataka, koje smo prilikom izveštavanja sa lica mesta. Znači, ekipa ga je izvestila sa lica

mesta o čemu se radi i ja mislim da je nakon toga, znači pre izlaska na lice mesta, njegovog izlaska na lice mesta da je sačinio taj dokument.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Hvala vam. Sad bih želeo da pređemo na treću temu. Na stranici 11 današnjeg transkripta, gospodine Emmerson vam je postavio sledeće pitanje, ja ću to pročitati na engleskom: „Savršeno je moguće za srpske zvaničnike da stignu na područje kanala iz *Donjeg Biteša*, je li to tačno? “ I vaš odgovor je bio: „Da. “ Ja bih vas zamolio da pojasnimo taj odgovor. Kada ste rekli „Da“, da li ste pri tome mislili da je bilo moguće otići do kanala iz *Donjeg Biteša*, tog konkretnog dana, kada ste otišli na jezero prvi put, ili ste mislili na raniji period, dakle, period pre tog odlaska, da je uopšteno govoreći, bilo moguće da srpske snage odu do kanala pre tog datuma?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, odgovorio sam, samo tog dana, znači, za taj dan, a za prethodne dane nije bilo moguće, i tog dana se ukazalo kao jedini bezbedan put do lica mesta.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Hvala lepo. Drugo pitanje, gospodine Avramoviću, koje se, takođe, odnosi na kanal. Kada ste stigli na kanal, prvog dana, da li je bilo drugih pripadnika policije ili srpskih snaga, tamo? Da li su oni stigli poslepodne?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Oni su stigli posle nas. Znači, mi smo bili prvi koji su stigli na lice mesta, uviđajna ekipa i naše obezbeđenje, a ostale jedinice su tek kasnije stigle. Ne mogu da se setim tačno posle koliko vremena.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Hvala lepo. Želeo bih da pređemo na nešto sasvim drugačije. Rekli ste da ste učestvovali u otkrivanju tela koja su otkrivena 23. septembra 1998. godine, u vađenju tih tela. Moje prvo pitanje u vezi sa tim je sledeće: Između datuma vašeg prvog odlaska na jezero i 16. za koji ste rekli da je završeno vađenje prvog broja tela, dakle, između prvog dana i 16. da li ste vi išli na konkretna mesta, na kojima su kasnije nađena tela, 23. septembra 1998. godine?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nismo išli, zato što je to bila velika teritorija za pretragu, zbog toga i nisu pronađeni u početku. I tela su bila prikrivena, znači, preko njih su bile bačene grane.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Hvala vam lepo. Imam još jedno pitanje, u vezi sa istom tom temom. Da li je 23. bilo prvi put kada ste vi videli ta tela?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Hvala vam. Želeo bih da pređemo na moju poslednju temu. Rekli ste da je 24. marta 1998. godine, kada je ubijen policajac, gospodin Otović, da je tog dana to bio jedini incident, na teritoriji o kojoj govorimo, dakle, oko Glodana/Gllogjan. Možete li reći Pretresnom veću, da li je sprovedena i policijska istraga tog dana?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Možda je bilo još nekih događaja, ali jedini slučaj gde je vođena istraga tog dana, znači, gde je vršen uviđaj, je ta lokacija u Glodanima/Gllogjani taj teroristički napad.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Hvala vam. Želeo bih da pogledamo paragraf 188. vaše konsolidovane izjave i dodatak 64. Posebno me interesuju dva dokumenta sa ERN brojevima, to su dokumenti U002-5418 do U002-5422 i moje pitanje, gospodine Avramoviću

je, da li ovaj dokument proizilazi iz uviđaja, koji je izvršen 24. marta 1998. godine, nakon događaja koji se odigrao u vezi sa Otovićem?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Samo da pronađen ovde. ... Da.

TUŽILAC DUTERTRE: Za informaciju, to je dokument koji po pravilu 65 ter, ima broj 1465.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Gospodine Avramoviću, postaviću svoje pitanje na drugi način. Da li je ovaj dokument rezultat istrage nakon smrti gospodina Otovića?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Molim vas da pogledate stranicu 4. ovog dokumenta, a to je jedan crtež i u verziji na srpskom i u verziji na engleskom, pojavljuje se reč „legenda“ i piše „da je nađena čaura metka pored prozora s kojeg je otvorena vatra u pravcu patrole“. Da li to vidite, taj pasus?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Više čaura.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, da li je to ta strana za koju ste rekli, da su tu prevodi, ali Pretresno veće to još nije dobilo.

TUŽILAC DUTERTRE: Ja imam dodatne kopije.

SUDIJA ORIE: Upravo za to se brinulo Pretresno veće, pošto tu nema legende, kada su traženi puni prevodi tih dokumenata. Pretresno veće je prvo koje treba da dobije te kopije.

TUŽILAC DUTERTRE: To je na stranici 4, prevoda na engleski. Moje poslednje pitanje, časni Sude.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Čaure koje se pominju na ovom crtežu, da li su to čaure koje su nađene prilikom istrage, koja je vođena nakon smrti gospodina Otovića?

ADVOKAT EMMERSON: Pre nego što svedok odgovori na ovo pitanje...

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Koliko sam ja shvatio, ovaj svedok nije bio prisutan.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Dutertre, mislim da prvo treba da bude pojašnjeno da li je svedok bio autor ovog dokumenta i da li je on bio lično prisutan kada su pronađene ove čaure.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Gospodine Avramoviću, da li ste vi lično bili prisutni kada je vođena ova istraga?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nisam, ali znam kolegu koji je bio.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Da li nam možete dati ime tog kolege?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: Nešović Veselin.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Gospodine Avramoviću, kako onda znate da su čaure koje se pominju na ovom crtežu, zaista te čaure koje je našao gospodin Nešović, dakle, kolega kojeg ste pomenuli ili bilo koja druga osoba koja je bila prisutna?

SVEDOK AVRAMOVIĆ – ODGOVOR: To su, znači, čaure koje je doneo sa lica mesta i to je redovan postupak u svakoj istrazi, pošto nije bilo drugih čaura i nije bilo drugih lica mesta tog dana.

TUŽILAC DUTERTRE: Hvala lepo, gospodine Avramoviću. Nemam više pitanja. Ako mogu samo da ukažem na jednu stvar. Ispravljena verzija konsolidovane izjave je sada u sistemu elektronske sudnice i ja bih želeo da ponudim na usvajanje i dokument i dodatke dokumentu, kao dokazne predmete, kao i sve dodatke koji su, mislim, u međuvremenu, dobili brojeve dokaznih predmeta.

SUDIJA ORIE: Da. Uz izuzetak dodatka 63.

ADVOKAT EMMERSON: Mi, u stvari, nismo videli izmenjenu verziju izjave.

SUDIJA ORIE: Pa, pretpostavljam da, ako te izmene nisu adekvatno unesene, da ćete nam se vi već obratiti u vezi sa tim. Da li ima nekih daljih pitanja.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Ja imam jedno, možda i nekoliko pitanja za vas, gospodine Avramoviću. Rekli ste nam da ste nedavno pogledali unose u dokumentaciji u vezi sa mestom zločina. Da li je to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Mislim da ste nam rekli mesto gde se to drži. Gde je to tačno?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: U SUP-u Đakovica/Gjakovë, u Jagodini.

SUDIJA ORIE: Da. Da li se svi materijali u vezi sa ovim predmetom drže u Jagodini ili samo ta evidencija sa mesta zločina?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: Sve što je bilo do nas. Znači, ono što smo mi odrađivali, originalne fotografije, originalni foto album, višak fotografija, negativi. Znači, sve postoji u Jagodini.

SUDIJA ORIE: Da. A gde su poslate te čaure?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: Poslate su SUP-u Priština/Prishtinë. Znači, i tamo su i zadržane, zbog zbirke koju su oni vodili.

SUDIJA ORIE: Da. Drugo pitanje je sledeće: Da li su ikada slati kakvi meci da bi se upoređivali sa tim kako ih vi nazivate, terorističkim čaurama?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: Ja mislim da jesu. Ali, konkretno za ovaj slučaj, ne sećam se da li ih je bilo. Ako su nađeni na licu mesta, onda su sigurno poslali.

SUDIJA ORIE: Ali, vi lično ne znate, da su bilo kakvi meci nađeni, recimo u području kanala Radonjičkog/Radoniq jezera, na primer, u betonskom delu?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: Znam da su u telima pronađeni meci, prilikom obdukcije.

SUDIJA ORIE: Da. A da li znate šta se desilo sa tim mecima?

SVEDOK AVRAMOVIĆ: Ne bih znao reći.

SUDIJA ORIE: Hvala vam za vaše odgovore. Da li ima nekih pitanja. Ne. Ovim se, gospodine Avramoviću, završava vaše svedočenje. Želeo bih da vam se zahvalim što ste došli u Hag i odgovorili na sva pitanja koja su vam postavljena. Želim vam srećan put kući. Gospođo poslužiteljice, molim vas ispratite gospodina Avramovića iz sudnice.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, da li je već pripremljen spisak u vezi sa prethodnim i ovim svedokom, kada je reč o uvođenju dokumenata. ... Ja jako volim francuski jezik, ali to nije na kanalu 4, molim vas. Obično prebacim na 5, ako želim da čujem francuski.

ADVOKAT EMMERSON: Odgovor na vaše pitanje je, da je to rad koji je još uvek u toku, sada kada govorimo o tome, i u vezi sa gospodinom Bajčetićem i u vezi sa gospodinom Avramovićem. I, mi ćemo biti u poziciji da vam iznesemo detalje gospođi sekretaru, krajem današnjeg dana.

SUDIJA ORIE: Znači, pretpostavljam, takođe i Tužilaštvu?

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre i gospodine Re, vaš sledeći svedok je profesor Aleksandrić, ako sam dobro shvatio.

TUŽILAC RE: Da, profesor Aleksandrić je naš sledeći svedok i on je tu na raspolaganju, a gospođa Issa će voditi ispitivanje, a gospodin Dutertre i ja ćemo biti u sudnici.

SUDIJA ORIE: Ali gospođa Issa nije tu. A, vi ste se tu sakrili. Nije trebalo da to kažem.

TUŽILAC ISSA: Nema problema.

ADVOKAT EMMERSON: Strane su raspravljale u vezi sa redigovanjem delova izjave po Pravilu 92 ter, međutim, nije postignut dogovor u vezi sa svim redigovanjima i mi predlažemo, da se stavi na raspolaganje Pretresnom veću izjava po Pravilu 92 ter, da se ona obeleži samo u svrhu identifikacije, a da se nastavi rasprava između strana, dok se izvodi usmeno svedočenje. A, onda, ako bude bilo potrebno, na kraju iskaza tražićemo od Pretresnog veća da donese odluku u vezi sa tim.

SUDIJA ORIE: Da li je to prihvatljivo za vas, gospodine Re.

TUŽILAC RE: Pa, kao provizorna mera, da. Ja sam poslao pismo Pretresnom veću i strane ne mogu da se saglase još oko 8 područja u toj izjavi.

SUDIJA ORIE: Da, onda ćemo nastaviti da radimo na toj osnovi. Jutros sam u određenom trenutku rekao da sam mislio da je gospodin Dunjić takođe profesor. Ja obično ne koristim titule, ali ovo je u vezi sa ekspertizom. Ja se ne obraćam ljudima sa generale ili ministre, ili nešto slično tome. Međutim, kada se nekom obraćam profesore, to znači da je on stručnjak u području za koje je on profesor, to je nešto drugo. Dakle, time želim da objasnim svoj pristup. Da li je profesor Aleksandrić u blizini, gospođu poslužiteljice. Gospodine Re, izvolite.

TUŽILAC RE: Dok on dolazi, možda bih mogao da pomognem Pretresnom veću na sledeći način. Gospođa Issa je pripremila jedan fotografski album koji može da pomogne Pretresnom veću i Odbrani i tu su fotografije koje ćemo pokazivati svedoku tokom glavnog ispitivanja. To možemo sada da podelimo. A, u vezi sa njegovom izjavom po Pravilu 92 ter, ima nekoliko dodataka i dokaza koji se predlažu. Napravljena je i tabela u kojoj se, u prvoj koloni, navodi predloženi broj dokaznog predmeta, a u sledećoj broj po Pravilu 65 ter. Mi smo sada stavili virtuelne brojeve, za koje pretpostavljamo da će biti sledeći na raspolaganju u sudnici. Pod pretpostavkom da smo još uvek u pravu, ako kažemo da smo došli do P456 i ako bi to moglo sada da se dostavi Odbrani i Pretresnom veću. To bi bio naš predlog dokaznih predmeta.

SUDIJA ORIE: Pa, mi smo već videli takvu listu. To je neformalno dostavljeno Pretresnom veću. Ima još jedno otvoreno pitanje. Mi sada polako prelazimo sa 94 bis na 92 ter. Da li smo dobili sve dokazne predmete, koji se uvode preko 92 ter, uz dodatne iskaze u Veću ili treba, još uvek, da donesemo odluku? Mislim da su četiri izjave podnesene 12. januara, ako ne grešim i da su onda one prezentirane kao izveštaji veštaka po Pravilu 94 bis.

(Tužilaštvo se savetuje)

TUŽILAC RE: Mi jesmo, prvobitno, podneli predloženu izjavu, na osnovu Pravila 94 bis, kao predlog izveštaja veštaka.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Ne verujem da postoji nesaglasnost Odbrane u vezi sa tim, da je profesor Aleksandrić kvalifikovani veštak. Međutim, u ovim okolnostima, mi, jednostavno, predlažemo da to bude normalni izveštaj veštaka, a da mi izvodimo usmene dokaze, tako da se posle toga on može ispitivati u unakrsnom ispitivanju. Dakle, to bi bio krajnji rezultat.

SUDIJA ORIE: Dakle, jedino izjava po Pravilu 90 ter, će na kraju sadržati celi iskaz, koje Tužilaštvo želi da prezentuje u vezi sa profesorom Aleksandrićom.

TUŽILAC RE: Tako je.

SUDIJA ORIE: I sa svim dodacima? .

TUŽILAC RE: Da.

SUDIJA ORIE: Dakle, po Pravilu 94 bis, to je izjava od 12. januara, kojom ćemo se sada baviti. Da pokrenem još jedno pitanje dok nije ušao gospodin Aleksandrić. Da li se osporava to da je profesor Aleksandrić veštak. Znam da se možda vi ne slažete sa njegovim metodama, ali da se osporavaju njegove kvalifikacije veštaka?

ADVOKAT GUY-SMITH: Mi ne sporimo kvalifikaciju veštaka. Možda ima osporavanja mere njegove stručnosti.

SUDIJE ORIE: U redu. Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Ja imam isti stav.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, vidim da ste na nogama i još jednom sam dao prioritet nekome drugom.

ADVOKAT GUY-SMITH: Sve u redu. Sve smo već rešili.

SUDIJA ORIE: Da. U redu. Hvala vam. Gospođo Issa, Pretresno veće bi želelo da završimo s ta dva eksperta pre završetka sutrašnje sednice. Prema tome, imajte na umu da ćemo, za sada, obaviti samo glavnog ispitivanje.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan, profesore.

SVEDOK ALEKSANDRIĆ: Dobar dan.

SUDIJE ORIE: Profesore Aleksandrić, pre nego što počnete da svedočite na ovom Sudu, Pravilnik o postupku i dokazima traži da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine, pa vas sada pozivam da pročitate tu svečanu izjavu.

SVEDOK ALEKSANDRIĆ: Svečano izjavljujem da ću gotoviti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala. Izvolite sednite. Prvo će vas ispitivati gospođa Issa. Ona je zastupnica Tužilaštva. Pretpostavljam da vam je ona objasnila, da je Pretresno veće već dobilo jednu vašu dugačku izjavu, u kojoj ste dosta detaljno opisali vaše aktivnosti. Dakle, morate imati na umu, da Pretresno veće već ima te informacije. Gospođo Issa, izvolite.

TUŽILAC ISSA: Hvala časni Sude.

svedok: Branimir Aleksandrić

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC ISSA

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Dobar dan, doktore Aleksandrić.

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Dobar dan. Slušam vas.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Dobro. Prvo, za potrebe zapisnika, molim vas da kažete vaše puno ime i prezime.

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Branimir Aleksandrić, od oca Vitomira.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Datum rođenja?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: 21. 9. 1949. godine, u Beogradu, Srbija.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: I samo kratko, vi ste sada profesor i direktor Sudske medicine na Institutu za sudsku medicinu Univerziteta u Beogradu. Da li je to tačno?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Takođe ste profesor sudske medicine...

SUDIJA ORIE: Gospodo Issa, hajde da budemo praktični. Pa ovo je sve u prvom paragrafu izjave profesora Aleksandrića. Profesore, vi ste u vašoj izjavi naveli vaše sadašnje položaje, i to dosta njih, Pretresno veće za to zna. Idemo dalje.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Hvala. Možda nekoliko kratkih pitanja. Možete li nam reći, na koliko ste uviđaja vi bili tokom vaše karijere?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: U mom poslu, nije naše na idemo na uviđaje. Međutim, na početku svoje karijere, a radim skoro 30 godina ovaj posao, radi sticanja znanja i iskustva, sa policijom sam odlazio na uviđaje povodom raznih ubistava u Beogradu. A što se tiče masovnih grobnica, ovo mi je bilo prvo iskustvo. Drugo, kad sam radio u Batajnici, 2002. godine. No, nekog malog iskustva, sa nekim malim brojem tela, imam ekshumirajući njih u Bosni, u toku ratnih događanja.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Hvala. Profesore Aleksandriću, tokom sedmice koja počinje 11. juna 2007. godine, dali ste izjavu Tužilaštvu. Da li je to tačno?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Pregledali ste tu izjavu na srpskom jeziku, što je vaš maternji jezik, kako biste potvrdili da je ona tačna?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Potpisali ste tu izjavu i zaključili da je ona tačna?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ISSA: Časni Sude, molim da se svedoku pokaže P456.

SUDIJA ORIE: A to je?

TUŽILAC ISSA – PITANJE: To je izjava po 92 ter.

SUDIJA ORIE: Da li je broj već dodeljen? Aha, to je dobra saradnja između Tužilaštva i Sekretarijata.

TUŽILAC ISSA: Da.

SUDIJA ORIE: To je sjajno.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Budući da to još nije finalna verzija, nema veze da li to gledamo kroz sistem *Sanktion* ili će gospođa sekretar to da pokaže. Sada na svom ekranu imam biografiju.

TUŽILAC ISSA: To je pogrešan dokazni predmet.

SUDIJA ORIE: Ko je to pokazao? Možete li pokazati pravi?

TUŽILAC ISSA: Da.

(Tužilaštvo se savetuje)

SUDIJA ORIE: Dobro, imamo to. Kako glasi vaše pitanje, gospođu Issa?

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Znači, ovo je vaš potpis, na vašoj izjavi?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Koje ovo? Ja ne vidim ništa. Ali, ono što sam potpisao, to stoji.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Pogledajte dno strane.

SUDIJA ORIE: Možete li to da zumirate ili ne?

TUŽILAC ISSA: Da, upravo se time bavimo, časni Sude.

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Da, to je moj paraf. Da, tačno.

TUŽILAC ISSA: Hvala. Časni Sude, molim da se svedoku dopusti da ima kopiju na papiru, kojom bi mogao da se služi.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC ISSA: Hvala.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Želela bih sada da ponudim na usvajanje

SUDIJA ORIE: Gospođu Issa, Pravilnik traži da se utvrde dve stvari. Prvo, da li je to njegova izjava, i drugo, nisam ja izmislio to pravilo, da li bi on dao iste odgovore da mu se sada postave ta pitanja. Pa, molim vas, da ga to pitate.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: U redu. Hoću. Gospodine, sada ste rekli da je to vaš potpis na izjavi. Recite nam, da li ta izjava odražava ono što biste vi danas rekli, ovde u sudnici, da vam se postave ista pitanja?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Svakako.

SUDIJA ORIE: Odluku o prihvatanju ćemo doneti kasnije, kad budemo videli treba li nešto redigovati iz izjave. Izvolite, nastavite. Dokument je sada označen za identifikaciju.

TUŽILAC ISSA: Možda, da uštedimo vreme, ja bih već na početku želela da kažem, da ću ja sve dokazne predmete ponuditi na usvajanje u spis na kraju svedočenja doktora Aleksandrića.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Doktore Aleksandriću, vi u paragrafu 78. vaše izjave kažete da ste dobili zahtev istražnog sudije Gojkovića, iz Okružnog suda u Peći/Pejč, negde u septembru 1998. godine, a u paragrafu 9. kažete da ste dodeljeni u tim za istragu i uviđaj na licu mesta. Možete li da nam kažete, kada ste i kako prvi put saznali za leševe u kanalu Radonjičkog /Radoniq jezera?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Zahtev istražnog sudija nosi datum 9. septembra. Mislim da je u Institut stigao 10. septembra i to je bio zahtev Institutu da odredi ekipu koja će ići na lice mesta da izvrši pretragu terena, ekshumaciju i obdukciju i, na kraju, identifikaciju pronađenih tela. U toku dana, 10. mi smo se kolege, međusobno dogovorom, dogovorili ko će ići i šef Katedre profesorka Snežana Veljković je pismeno odredila ekipu i taj akt, koliko se ja sećam, nosi datum da li 10. ili 11. septembar. Određeni smo profesor Dunjić, ja, doktor Ječmenica i naš pomoćnik Krajišnik Radivoje.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: U 12. paragrafu izjave kažete, da ste stigli na kanal Radonjičkog /Radoniq jezera 11. septembra. Jeste li videli neke leševe odmah kad ste došli?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Kad smo stigli na, upravo na reon pored tog kanala, odmah smo videli, na površini zemlje, nekoliko leševa koji su se mogli videti, je li tako, u onom travnjaku i zbog zemlje su brojni leševi bili više pomešani sa zemljom. Tako da su, od nekih leševa, samo virili delovi.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Dobro. A sada, dokazni predmet P452. Pogledajte molim vas, na ekran pred vama i objasnite nam što ste to prvo videli?

SUDIJA ORIE: Gospođo Issa, svedoci komentarišu šta vide, pa onda treba da bude jasno, ili na osnovu brojeva pri dnu ili na osnovu datuma i vremena na samoj video traci, bez obzira da li je to ispravno ili neispravno, šta tačno svedok gleda kada komentariše. Prema tome, treba da kažete, početak je u 04,30 ili u toliko i toliko. Jer, inače nam je kasnije potpuno nemoguće da znamo šta je svedok, zapravo, tačno video.

TUŽILAC ISSA: U redu. Mislim da je to počelo negde oko 04: 30.

SUDIJA ORIE: Možda da počnemo sada od početka. Mislim da nije bilo 04: 40, jer sada pokazuje 04:42.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Molim da počnemo iz početka.

SUDIJA ORIE: Počinje u 03: 55.

SVEDOK ALEKSANDRIĆ: Izvinite, šta počinje u 03: 35. Ovde piše 11: 22 časa, na snimku. Ne razum šta počinje u 03: 35. Na snimku stoji datum 11. 9. a časova 11: 22.

SUDIJA ORIE: Gospodine Aleksandriću. Pazite, postoji jedan brojač, dole desno, crvene brojke i do sada smo ustanovili da najmanje vreme, a neću reći ništa više, možda nije tačno. Radi se jednostavno o jednoj administrativnoj stvari. Molim vas da se sada koncentrišete samo na ono što vidite i da ga odgovorite na pitanja vezano za to. Dakle, idemo onda na 03: 55.

(video snimak)

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Ovo je levi zid, veštačkog betonskog kanala, njegova unutrašnja strana, dakle, prema toku vode, gde se vide brojna oštećenja od projektila. Ovo je sada plato, pored desnog, pored spoljašnje strane desnog zida. Ovo isto. I to je mesto, evo sada kamera zumira, gde je nađena ta grupa tela, na površini ili skoro na površini zemlje. Ovo su snimci koje je snimatelj napravio pre nego što smo mi pristupili obeležavanju tela. Dakle, kao jedan generalni pogled.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Da li ste ...

SUDIJA ORIE: Video snimak stao je u 04: 42. Izvolite, nastavite.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Jeste li tamo, kada ste tamo prvi put došli, nekoga zatekli?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Da, tu je bilo mnoštvo policajaca, koji su obezbeđivali i samo to mesto i širi rejon mesta. Bio je jedan kamion spreman za prevoz tela, pronađenih tela. Bio je jedan šator koji je podignut kao logistika. U tom šatoru smo jeli u pauzama ili se okrepivali.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Oprostite što vas prekidam. Međutim, želela bih da nam objasnite sledeće. U 12. paragrafu vaše izjave, kažete, da ste se na licu mesta sastali sa pripadnicima srpske policije koji su se tu već nalazili. Zatim kažete: „Policija je pronašla leševe, otprilike dva dana pre našeg dolaska na lice mesta. “ Možete li nam objasniti, otkuda vi to znate, da je policija pronašla leševe dva dana pre nego što ste vi tamo stigli?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Pa, jednostavno zaključujem. Ako smo mi tamo stigli 11. a akt sudije Gojkovića je bio od 9. to je 11 manje 9, dva dana. Da li je nešto ranije ili ne, ja to ne znam. Ali, otprilike to je vreme, oko dva dana kako smo čuli priču da je to vreme, dakle, dva dana pre našeg dolaska, kada su ta tela pronađena.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: A od koga ste to čuli?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Pa od sudije Gojkovića i od tih policajaca koji su bili na licu mesta.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: U paragrafu 13. takođe stoji da ste odmah, po dolasku na Radonjičko /Radoniq jezero, išli i do *Ekonomije*. Da li je to tačno?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Tačno je. Mi kad smo stigli, i kad smo, da tako kažem, bacili jedan opšti pogled na ovaj deo, pored samog kanala, policija nas je odmah odvela na *Ekonomiju*, jer je i tamo bilo pronađeno neko telo, da vidimo i to mesto.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Koliko je daleko *Ekonomije* od kanala Radonjičkog /Radoniq jezera, da li znate?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Po slobodnoj proceni putem, dakle, ne vazdušnom linijom, jedno 300 metara, otprilike. Išli smo kamionom, u svakom slučaju tamo, odnosno terenskim vozilom, ne kamionom.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: I kad ste došli na *Ekonomiju*, samo kratko, opišite nam, šta ste tamo zatekli, ali kratko?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Policija nam je pokazala mesto gde je pronađeno jedno telo, a to je bio jedan kanal. I, u tom kanalu, koji je bio pokriven onim mobilnim pločama, pronađeno je telo, čini mi se, jednog muškarca. Odmah smo to telo obeležili, izvadili, stavili u kamion i vratili se, pošto policija nije našla druga tela, vratili se ovamo nazad, pored kanala.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Da razjasnimo jednu stvar. Kada vi, u paragrafu 54. vaše izjave, kažete da je jedno telo pronađeno u kanalu za navodnjavanje, to je sada taj kanal za navodnjavanje o kojem sada govorite?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Vi, u tom istom paragrafu, broj 54, kažete da je to mesto označeno znakom RE1 i onda snimljeno video i foto kamerom. I, kažete, da ste, takođe, označili i leš. Možete li nam sada, ukratko, objasniti zašto je to označeno oznakom RE1?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Pa, pošto smo došli na tu *Ekonomiju*, gde je policija našla samo jedno telo, obeležili smo ga kao RE, što podrazumeva mesto Rznić/Irznij, kao R, a E kao *Ekonomija*, i naravno, broj 1, prvo telo. Odmah smo se dogovorili da tako radimo, a da tela koja budemo našli, dakle, oko 300 metara odatle, uz sam kanal, obeležavamo samo slovom R, kao mesto Rznić/Irznij, i opet, od 1 pa nadalje, svako telo posebno, sledećim brojevima. Dakle, da bismo razdvojili lokaciju pored *Ekonomije*, uz *Ekonomiju*, od lokacije uz sam kanal i duž kanala.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: A u paragrafu 55, vaše izjave, opisujete *Ekonomiju* i kažete da su se tu nalazile dve velike prostorije, štale za stoku sa automatskim sistemom za napajanje stoke. Kažete, da je 7 električnih kablova pronađeno u jednoj od štala, kablovi su bili zamotani crnom izolir trakom, a svaki od tih kablova je bio povezan sa vodoravnom metalnom šipkom, u čijoj su blizini 7 korita za napajanje stoke. Možete li da nam kažete, u čemu je značaj činjenice da ste tamo pronašli te kablove?

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, ja mislim da imam prigovor na ovo pitanje. I, na mišljenje koje bi se moglo dobiti kao odgovor na to pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospođo Issa, je li vam jasno u čemu je prigovor?

TUŽILAC ISSA: Pa ne baš sasvim.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam, gospodine Emmerson, da vi smatrate da je ekspertiza ovog svedoka, uglavnom, ekspertiza sudske medicine, a ne uopšte forenzičkih nauka.

ADVOKAT EMMERSON: Prigovor je to, da nije u nadležnosti ovog svedoka da izrazi mišljenje o tome, šta on smatra da je možda bila svrha tih kablova. A, to je, čini mi se bio predmet pitanja i, kako su ti kablovi došli tamo, koja im je bila svrha.

TUŽILAC ISSA: Ali, to nije bilo moje pitanje.

SUDIJA ORIE: Postavite onda pitanje, molim vas, na takav način da ne bude nikakve konfuzije. Pretpostavljam da bi ste vi, radije, prvo da prođemo kroz činjenice u vezi sa žicom, a onda možda nešto drugo. Izvolite nastavite.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Dakle, upravo sam vam pročitala opis onoga što stoji u vašoj izjavi, u vezi sa tim kablom. Možete li da nam bolje opišete te kablove koji su pronađeni na *Ekonomiji*?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: To su bili, prosto, električni kablovi koji se ugrađuju u građevine za provod struje. Ovi kablovi su bili čvršći, deblji, oko prst, ne znam tehnički, koja je karakteristika tih kablova. Na jednom kraju su bili čvrsto vezani za poprečnu šipku iznad čase koja predstavlja pojilicu, a na drugom kraju su bili ravno presečeni. Bilo ih je sedam. Samo u predelu tih vezanih kablova, dole, na podu, u visini te poprečne šipke, pronašli smo nagorele delove novina. Kasnije smo, uz jedno telo, ako se dobro sećam, telo koje je obeleženo, brojem R8, pored kanala, našli deo istog takvog kabela.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Jeste li taj kabl pronašli još negde, na nekom drugom mestu, ili sličan kabl negde drugde?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se tačno. Mislim da je to bilo samo pored tela 8 ili nekog drugog tela. Ali, u svakom slučaju to piše u mom dnevnom izveštaju, pored kog tela je to nađeno.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Kažete da je to pronađeno pored nekog drugog leša. Koji je to tačno leš i gde se nalazio?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Rekao sam, ja mislim da je to bilo pored tela obeleženog broj R8. Dakle, pored betonskog tela kanala, tamo gde je prva grupa tela nađena. Mislim da je to bilo R broj 8, ali nemojte me hvatati za reč. Ne mogu toliko baš sitne detalje da upamtim, ali u svakom slučaju, piše u mom dnevnom izveštaju, tačno, pored kog tela je nađeno.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Dobro, doći ćemo još do toga. Sada bih želela još da pogledamo dokazni predmet P609. Pogledajte, molim vas, na ekran pred vama.

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Da, to je ta poprečna šipka i ovde jedan policajac drži taj vezani kabl za slobodni kraj, a drugi kraj je vrlo čvrsto vezan za tu šipku, mrtvim, tzv. mrtvim čvorom.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Pretpostavljam da je ta slika snimljena na *Ekonomiji*?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Da, da, na *Ekonomiji*.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Takođe ste rekli da su neki sagoreni papiri pronađeni ispod mesta na kojima je bio vezan kabl. Šta vas je navelo da to primetite?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ – ODGOVOR: Jednostavno smo pretraživali, ajte da kažem, široko teren i sve one detalje koji bi bili od značaja za forenzičku istragu, smo probali da nađemo i da evidentiramo. I ove nagorele papire, nismo naišli na drugim mestima duž ove poprečne šipke, već samo na onim mestima gde su bili vezani ovi kablovi.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Da li vam je to značajno iz još nekog razloga?

ADVOKAT EMMERSON: Evo opet. Mislim da je sasvim jasno kuda gospođa Issa želi da dođe. Ona sada drugačije formuliše svoja pitanja, kako bi dobila mišljenje ovog svedoka, a ja sam na to već izjavio svoj prigovor.

SUDIJA ORIE: Ne znamo kuda ona to smeru. Kad kaže, da li je to vama značajno iz još nekog razloga. Tek kad on kaže da li jeste i iz kog razloga, tek onda to može da počne da predstavlja iznošenje mišljenja koje ne spada u ekspertizu svedoka.

ADVOKAT EMMERSON: Ako mi dopustite da kažem, ja neću ustrajati na svom prigovoru, ali svedok je već dao opis okolnosti pod kojima su ti materijali pronađeni, tako da dodatna pitanja...

SUDIJA ORIE: Da, sa tim se slažem. Gospođa Issa, vidite da postoje izvesne zabrinutosti u vezi iznošenja zaključaka koji ne spadaju u polje ekspertize ovog svedoka. Molim vas da to imate na umu kad postavljate pitanje svedoku, zato jer ih vi dosta nejasno formulišete, i onda uvek postoji rizik da će takav odgovor doći do nas. S druge strane, kao što verovatno znate, ovo je sudski veštak, on može da iznosi svoja mišljenja, ali ukoliko nađemo ma i tračak mišljenja koje ne spada u ono što očekujemo da bude njegovo ekspertsko polje, za to onda prvo morate izneti čvrste osnove, kako bismo mi onda mogli da odlučimo da li takvo mišljenje zaista spada u njegovu ekspertizu, ili ne. A, istovremeno, gospodine Emmerson, morate imati na umu da se ekspertiza, ipak, može razvijati, čak i ukoliko opšteg eksperta za sudsku medicinu pitate nešto, oni su ponekad razvili i ekspertizu u vezi sa stvarima koje su usko vezane za njihovo stručno polje. Naravno, ukoliko to ustanovimo, mi bismo onda morali da tražimo na čemu je to zasnovano, kako je svedok stekao stručnost za tu konkretnu stvar. Pa vas zato molim da ne pazite tu baš na svaki milimetar i santimetar, možda je bolje da se ograničimo na hektare. Ali vidim koliko je sati. Profesore Aleksandriću, obično završavamo sa radom u 13 sati i 45 minuta.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Sada završavamo sa radom, nastavićemo sutra u 9.00 časova ujutro, u ovoj istoj sudnici. Ja ću sada zamoliti sudskog poslužitelja da vas isprati iz sudnice.

SVEDOK ALEKSANDRIĆ: Hvala.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, samo trenutak. Molim vas da ponovo stavite slušalice. Hteo bih da vam dam uputstvo i da kažem da ne smete ni sa kim da govorite o vašem svedočenju koje ste dali do sada, kao ni i o svedočenju koje ćete dati sutra. Je li to jasno?

SVEDOK ALEKSANDRIĆ: Znam to. Za to ne brinite. *Thank you.*

SUDIJA ORIE: Bila mi je dužnost da vam to kažem.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospođo Issa, primetio sam da je velik deo iskaza koji ste vi dobili od svedoka, nešto što već stoji u njegovoj izjavi po 92 ter. Molim vas da, do sutra, ipak malo razmislite o tome kako da se koncentrišete na one stvari koje zaista treba pobliže objasniti, tako da onda budemo u stanju da završimo sa ova dva ekspertska svedoka sutra.

TUŽILAC ISSA: Da, hoću. Ja sam, jednostavno, želela da dam nešto konteksta na početku, ali svakako to imam na umu.

SUDIJA ORIE: U redu. Rasprava se nastavlja sutra ujutro, u 9. 00 časova, u ovoj istoj sudnici.

Sednica je završena u 13:48 h.

Nastavlja se u četvrtak, 5. jula 2007. godine u 9:00 h.

